

A BIZOTTSÁG HATÁROZATA

(2010. december 9.)

az Európai Kutatási Tanácsnak a hetedik keretprogram (2007–2013) „Ötletek” egyedi programja alá tartozó közvetett cselekvésekre irányuló pályázatok benyújtására, valamint a kapcsolódó értékelési, kiválasztási és odaítélési eljárásokra vonatkozó szabályzata elfogadásáról szóló C(2007) 2286 határozat módosításáról

(EGT-vonatkozású szöveg)

(2010/767/EU)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a hetedik keretprogram (2007–2013) cselekvéseiben a vállalkozások, a kutatóközpontok és az egyetemek részvételére, valamint a kutatási eredmények terjesztésére vonatkozó szabályok megállapításáról szóló, 2006. december 18-i 1906/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 16. cikke (3) bekezdésére,

mivel:

- (1) 2007. június 6-i C(2007) 2286 határozatával a Bizottság elfogadta a hetedik keretprogram (2007–2013) „Ötletek” egyedi programja alá tartozó közvetett cselekvésekre irányuló pályázatoknak az Európai Kutatási Tanácshoz történő benyújtására, valamint a kapcsolódó értékelési, kiválasztási és odaítélési eljárásokra vonatkozó szabályzatot („EKT-szabályzat”).
- (2) 2007. szeptember 27-i C(2007) 4429 határozatával a Bizottság módosította ezt a szabályzatot.
- (3) Az Európai Kutatási Tanács által 2007-re, 2008-ra és 2009-re vonatkozóan közzétett első pályázati felhívások tapasztalatai nyomán, figyelemmel az Európai Unió jogában bekövetkezett változásokra és az Európai Kutatási Tanács Tudományos Tanácsa által kifejezetten jelzett módosítási igényekre is, szükségessé vált a C(2007) 2286 bizottsági határozat megfelelő módosítása,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Az Európai Kutatási Tanácsnak a hetedik keretprogram (2007–2013) „Ötletek” egyedi programja alá tartozó közvetett

cselekvésekre irányuló pályázatok benyújtására, valamint a kapcsolódó értékelési, kiválasztási és odaítélési eljárásokra vonatkozó C(2007) 2286 határozattal elfogadott szabályzata helyébe a mellékletben megállapított szabályzat lép.

2. cikk

(1) Az Európai Kutatási Tanácsnak a hetedik keretprogram (2007–2013) „Ötletek” egyedi programja alá tartozó közvetett cselekvésekre irányuló pályázatok benyújtására, valamint a kapcsolódó értékelési, kiválasztási és odaítélési eljárásokra vonatkozó szabályzatát az Európai Kutatási Tanács égisze alatt e határozat hatálybalépését követően közzétett pályázati felhívások kapcsán kell alkalmazni.

(2) A független szakértők kijelölésére és költségeinek megtérítésére, valamint a meghallgatásra meghívott kutatásvezetők költségeinek megtérítésére vonatkozóan a Bizottság által elfogadott kijelölésiokmány-mintákban, valamint az Európai Kutatási Tanácsnak a hetedik keretprogram (2007–2013) „Ötletek” egyedi programja alá tartozó közvetett cselekvésekre irányuló pályázatok benyújtására, valamint a kapcsolódó értékelési, kiválasztási és odaítélési eljárásokra vonatkozó szabályzata 3. szakaszában és B. és C. mellékletében megállapított szabályokat e határozat hatálybalépésének napjától fogva kell alkalmazni.

3. cikk

Ez a határozat az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Kelt Brüsszelben, 2010. december 9-én.

a Bizottság részéről

az elnök

José Manuel BARROSO

⁽¹⁾ HL L 391., 2006.12.30., 1. o.

MELLÉKLET

EURÓPAI KUTATÁSI TANÁCS

Szabályzat a hetedik keretprogram (2007–2013) „Ötletek” egyedi programja alá tartozó pályázatok benyújtásáról, valamint a kapcsolódó értékelési, kiválasztási és odaítélési eljárásokról

TARTALOMJEGYZÉK

1.	Preambulum: Fogalommeghatározások	53
2.	Bevezetés	53
2.1.	Elvek	53
2.2.	A pályázatok benyújtása	54
2.2.1.	Pályázati felhívások	54
2.2.2.	Előzetes regisztráció	54
2.2.3.	A pályázat benyújtása	54
2.2.4.	Segítségnyújtás a pályázatok benyújtásához	55
2.2.5.	A pályázatok érkeztetése	55
2.2.6.	Az elfogadhatóság ellenőrzése	55
3.	A szakmai értékelésen alapuló elbírálás	56
3.1.1.	A független szakértők szerepe	56
3.1.2.	A szakértők kijelölése	57
3.1.2.1.	Független szakértők kizárása a pályázó kérésére	57
3.1.3.	A kijelölés feltételei, etikai kódex, összeférhetetlenség	57
3.1.4.	A független megfigyelők	58
3.1.5.	A szakmai értékelésen alapuló elbírálás kritériumai	59
3.1.6.	A szakmai értékelésen alapuló elbírálás menete	59
3.1.6.1.	A felderítő kutatási projektek szakmai értékelésen alapuló elbírálása	59
3.1.6.2.	Felderítő kutatási projektek pályázatainak benyújtása a kétlépcsős eljárás keretében	60
3.1.6.3.	Koordinációs és támogatási cselekvések szakmai értékelésen alapuló elbírálása	61
3.1.7.	A szakmai értékelésen alapuló elbírálás eredményei, a pályázatok kiválasztása, elutasítása	61
3.1.8.	Visszajelzés	62
3.1.9.	Segítségnyújtás, jogorvoslat	62
3.1.10.	Jelentéstétel és információk közzététele a szakmai értékelésen alapuló elbírálás folyamatáról	63
4.	Döntés a finanszírozás odaítéléséről, a támogatási megállapodás előkészítése	63

5.	Mellékletek	64
5.1.	A. melléklet: Eljárás a pályázatok papíron történő benyújtásához	64
5.2.	B. melléklet: Etikai felülvizsgálati eljárások	64
5.3.	C. melléklet: A meghallgatásra meghívott kutatásvezetők utazási és szállásköltségeinek megtérítésére, valamint napidíjaira vonatkozó szabályok	67
5.4.	D. melléklet: Biztonsági kérdések kezelése, biztonsági szempontból érzékeny EKT-cselekvések	69

1. PREAMBULUM: FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK

Az Európai Kutatási Tanácsot (a továbbiakban: EKT) az Európai Bizottság ⁽¹⁾ a hetedik kutatási, technológiafejlesztési és demonstrációs keretprogram „Ötletek” egyedi programjára ⁽²⁾ (a továbbiakban: „Ötletek” egyedi program) irányadó rendelkezések alapján, az „Ötletek” egyedi program végrehajtásának eszközeként hozta létre.

Az EKT egy Tudományos Tanácsból, egy főitkárból és Az Európai Kutatási Tanács Végrehajtó Ügynökségéből mint a Bizottság által létrehozott célzott végrehajtó struktúrából áll, ⁽³⁾ a Bizottságnak felelős, és a Bizottság által garantált autonómia és integritás keretei között működik.

Az egyértelműség érdekében e dokumentum alkalmazásában:

„ERCEA”: Az Európai Kutatási Tanács Végrehajtó Ügynöksége;

„hetedik keretprogram”: az Európai Közösség kutatási, technológiafejlesztési és demonstrációs tevékenységekre vonatkozó hetedik keretprogramja (2007–2013); ⁽⁴⁾

„részvételi szabályok”: a hetedik keretprogram (2007–2013) cselekvéseiben a vállalkozások, a kutatóközpontok és az egyetemek részvételére, valamint a kutatási eredmények terjesztésére vonatkozó szabályok; ⁽⁵⁾

„kölségvetési rendelet”: az Európai Közösségek általános költségvetésére alkalmazandó költségvetési rendeletről szóló, 2002. június 25-i 1605/2002/EK, Euratom tanácsi rendelet. ⁽⁶⁾

2. BEVEZETÉS

E dokumentum célja azoknak a szabályoknak a megállapítása, amelyeket a pályázatok benyújtására és szakmai értékelésen alapuló elbírálására, valamint a sikeres pályázatoknak nyújtott támogatás odaítélésére vonatkozóan alkalmazni kell. E szabályzat azokat az alapvető paramétereket határozza meg, amelyek a támogatások odaítélésével bezárólag a teljes eljárás szigorát, méltányos, hatékony és megfelelő voltát hivatottak biztosítani. E szabályzat megállapítása az EKT Tudományos Tanácsával együttműködésben történt, figyelemmel arra, hogy ez a szerv felelős egyebek mellett az „Ötletek” egyedi program munkaprogramjának megállapításáért, az „Ötletek” egyedi program keretében benyújtott pályázatokra alkalmazandó, a szakmai értékelés elvén alapuló elbírálási módszerek és eljárások kialakításáért, valamint az elbírálási folyamatban részt vevő független szakértők azonosításáért. E szabályzatot a Bizottság a részvételi szabályok alapján fogadja el.

Az 1. szakasz egyfelől a pályázatok benyújtásától a támogatás odaítéléséig bezárólag a teljes folyamat során alkalmazandó legfontosabb elveket (kiválóság, átláthatóság, méltányosság és pártatlanság, hatékonyság és gyorsaság) tekinti át, másfelől pedig etikai megfontolásokat tartalmaz.

A 2. szakasz ismerteti a pályázatok benyújtásának eljárásait és kezelésük módját, beleértve az elfogadhatóság ellenőrzését is.

A 3. szakasz a szakmai értékelésen alapuló elbírálás folyamatát írja le, ezen belül egyebek mellett a független szakértők kiválasztásának és kijelölésének folyamatát, a lehetséges és a ténylegesen fennálló összeférhetetlenségi esetek kezelésének módját, valamint a szakmai értékelésen alapuló elbírálás szervezésével kapcsolatos kérdéseket ismerteti. Ez a szakasz foglalkozik továbbá a fellebbezések és a panaszok kezelésének, valamint a szakmai értékelésen alapuló elbírálással és a támogatások odaítélésével kapcsolatos jelentéstételi kötelezettségek teljesítésének módjával is.

A 4. szakasz a támogatási megállapodások előkészítését és a támogatások odaítélését tárgyalja.

2.1. Elvek

A pályázatok benyújtásától a támogatások odaítéléséig tartó folyamat a következő, jól meghatározott tartalmú alapelveken alapul:

— **Kiválóság.** A finanszírozásra kiválasztott projekteknek magas tudományos és/vagy műszaki színvonalat kell képviselniük.

⁽¹⁾ HL L 57., 2007.2.24., 14. o.

⁽²⁾ HL L 400., 2006.12.30., 243. o.

⁽³⁾ HL L 9., 2008.1.12., 15. o.

⁽⁴⁾ HL L 412., 2006.12.30., 1. o.

⁽⁵⁾ HL L 391., 2006.12.30., 1. o.

⁽⁶⁾ HL L 248., 2002.9.16., 1. o.

- **Átláthatóság.** A finanszírozásra és a támogatások odaítélésére vonatkozó döntéseket egyértelműen rögzített szabályok és eljárások alapján kell meghozni, és a pályázatokat benyújtó jogalanyoknak és kutatásvezetőknek megfelelő visszajelzést kell kapniuk a pályázatuk kapcsán elvégzett szakmai értékelésen alapuló elbírálás eredményeiről.
- **Méltányosság és pártatlanság.** Valamennyi pályázatot azonos elvek alapján, azonos módon kell feldolgozni. A pályázatok értékelésének részrehajlástól mentesen, érdemeik alapján, származásuktól, illetőleg a pályázó jogalany, a kutatásvezető vagy a kutatócsoport többi tagja személyétől függetlenül kell történnie.
- **Titoktartás.** Valamennyi pályázatot és a pályázatokkal kapcsolatban az ERCEA-nak átadott valamennyi adatot, információt és iratot titkosként kell kezelni.
- **Hatékonyaság és gyorsaság.** A szakmai értékelésen alapuló elbírálást, az odaítélést és a támogatási megállapodások előkészítését a lehető leggyorsabban, ugyanakkor azonban a szakmai értékelésen alapuló elbírálás minőségének fenntartása mellett és az irányadó jogszabályi rendelkezéseket betartva kell elvégezni.
- **Etikai és biztonsági megfontolások.** Az alapvető etikai elveket tiszteletben nem tartó, valamint az irányadó biztonsági eljárásoknak nem megfelelő pályázatok bármely időpontban kizárhatók a szakmai értékelésen alapuló elbírálásra, a kiválasztásra és az odaítélésre irányuló eljárásokból.

2.2. A pályázatok benyújtása

2.2.1. Pályázati felhívások

A pályázatok benyújtása pályázati felhívások alapján történik⁽¹⁾. A pályázati felhívások tartalmát és közzétételének időütemezését az „Ötletek” egyedi program munkaprogramja határozza meg; a pályázati felhívások szövege az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* és a Bizottság internetes oldalain⁽²⁾, valamint – a Bizottság internetes oldalaira mutató hiperhivatkozások formájában – az EKT internetes oldalain kerül közzétételre.

A felderítő kutatásra vonatkozóan közzétett pályázati felhívások meghatározhatják a teljes pályázati felhívás indikatív költségvetését, vagy pedig a pályázati felhívás tárgykörén belül kutatási területenként is meghatározhatnak költségvetést (ilyenkor ezekre a kutatási területekre külön-külön, független szakértőkből álló bírálóbizottságokat kell felállítani).

A pályázati felhívásban meg kell adni, hogy a pályázatok benyújtása egy- vagy kétlépcsős eljárás keretében fog-e történni, valamint hogy a pályázatok szakmai értékelésen alapuló elbírálása egy- vagy kétlépcsős eljárás keretében fog-e történni. Ha a pályázatok benyújtása kétlépcsős eljárás keretében történik, a második lépcsőben csak azok a pályázók kapnak felkérés teljes pályázatuk benyújtására, akiknek a pályázata az első lépcsőben pozitív értékelést kapott.

2.2.2. Előzetes regisztráció

Az „Ötletek” egyedi program alulról felfelé építkező jellege miatt az EKT arra számít, hogy valamennyi kutatási területről nagyszámú pályázat fog beérkezni. Annak érdekében, hogy az EKT felkészülhessen a szakmai értékelésen alapuló elbírálás folyamatához szükséges megfelelő erőforrások és szakértelem biztosítására, a pályázati felhívás megkövetelheti a pályázók előzetes regisztrációját.

Az előzetes regisztráció a tárgyterület és a pályázat tervezett kutatási célkitűzései megjelölésére is kiterjedhet.

Ha a pályázati felhívás előzetes regisztrációt ír elő, akkor a leendő pályázónak az előzetes regisztráció határideje előtt felhasználónevet és jelszót kell igényelnie az elektronikus pályázatbenyújtási informatikai rendszerhez (jelenleg: EPSS, e szabályzatban a továbbiakban: elektronikus pályázatbenyújtási rendszer), enélkül ugyanis pályázatát nem fogja tudni benyújtani. A pályázati felhívás az előzetes regisztráció határidejét vagy határidőit néhány héttel a pályázatok benyújtására vonatkozó határidő vagy határidők előtti időpontban is meghatározhatja. Az előzetes regisztráció és a pályázat benyújtása két különböző lépése a pályázati folyamatnak. Ha a pályázati felhívás előzetes regisztrációt ír elő, és a pályázó ezt az előzetes regisztrációt nem hajtja végre, akkor a pályázó pályázatát az elektronikus pályázatbenyújtási rendszer nem fogja elfogadni.

Ha a pályázati felhívás nem ír elő előzetes regisztrációt, a leendő pályázónak a pályázati felhívásban megjelölt határidő előtt ebben az esetben is regisztrálnia kell magát és kell kérnie jelszót az EPSS-hez ahhoz, hogy pályázatát benyújthassa.

A leendő pályázó kivételes esetekben kérheti az ERCEA-tól annak engedélyezését, hogy pályázatát – e határozat A. mellékletének megfelelően – papíron nyújthassa be.

2.2.3. A pályázat benyújtása

A pályázatok benyújtását – és szükség szerint az előzetes regisztrációt – elektronikus úton, a Bizottság által üzemeltetett webalapú elektronikus pályázatbenyújtási rendszeren (jelenleg: EPSS) keresztül kell elvégezni.

Az „Ötletek” egyedi program munkaprogramjának megfelelően a „felderítő” kutatásra irányuló pályázatoknak meg kell jelölniük egy kutatásvezetőt, aki a projektért tudományos szempontból felel. A pályázatot a kutatásvezető nyújtja be, formálisan azonban a kutatásvezetőt a pályázat benyújtására meghatalmazó gazdaintézmény a pályázó jogalany, és a támogatásnak is ez az intézmény lesz a kedvezményezettje⁽³⁾. A pályázat benyújtására és a szakmai értékelésen alapuló elbírálásra irányuló eljárásokban az ERCEA mindvégig elsősorban a kutatásvezetőn keresztül tartja a kapcsolatot a pályázó jogalanyal.

⁽¹⁾ Kivételet képezhetnek ez alól a részvételi szabályok 14. cikkében említett koordinációs és támogatási cselekvések.

⁽²⁾ http://cordis.europa.eu/home_en.html; <http://ec.europa.eu/research/participants/portal>; <http://erc.europa.eu>

⁽³⁾ Kivételes esetekben a kutatásvezető maga is minősülhet pályázó jogalanynak.

A pályázatot benyújtó személynek a pályázat benyújtása előtt elő kell készítenie és a rendszerbe fel kell töltenie a pályázathoz kapcsolódó összes adatot, és el kell fogadnia az elektronikus pályázatbenyújtási rendszer használati feltételeit és a szakmai értékelésen alapuló elbírálás feltételeit.

Az elektronikus pályázatbenyújtási rendszer elvégez bizonyos alapellenőrzéseket. Az elektronikus pályázatbenyújtási rendszer a pályázat benyújtását csak ezen ellenőrzések elvégzése után teszi lehetővé. Ezek az ellenőrzések nem helyettesítik az elfogadhatóságnak a 2.2.6. pont szerinti formális ellenőrzését, és nem biztosítják, hogy a vizsgálat tárgyát képező adatok teljesítsék a pályázati felhívás követelményeit. A pályázat abban az időpillanatban minősül benyújtottnak, amikor a kutatásvezető kezdeményezi a végleges benyújtási folyamat megkezdését, ahogyan azt az elektronikus pályázatbenyújtási rendszer jelzi; a pályázat ezen időpontot megelőzően nem tekinthető benyújtottnak.

A hordozható elektronikus tárolóeszközön (például CD-ROM-on vagy más hasonló elektronikus eszközön), e-mailben vagy telefaxon beküldött pályázat nem tekinthető benyújtottnak, és elbírálásra nem bocsátható. Ha a kutatásvezetőnek nincs módja hozzáférni az elektronikus pályázatbenyújtási rendszerhez, akkor kivételes esetekben kérheti az ERCEA-tól annak engedélyezését, hogy pályázatát papíron nyújtsa be. Az ilyen kérelemmel kapcsolatos eljárásokat és a papíron történő benyújtás alaki szabályait a szabályzat A. melléklete állapítja meg.

A pályázat visszavonásának eljárását a vonatkozó pályázati útmutató fogja megállapítani. A visszavont pályázat nem vehet részt a szakmai értékelésen alapuló elbírálásban és a kiválasztásban.

Ha egy adott pályázat többször kerül benyújtásra, akkor az elbírálásban a legutolsó benyújtott változata vesz részt.

Mindenkor gondoskodni kell a pályázatok biztonságáról. Amikor azok szükségtelenné válnak, az archiválás és/vagy az auditok céljából szükséges példányok kivételével a pályázatok valamennyi példányát meg kell semmisíteni.

2.2.4. Segítségnyújtás a pályázatok benyújtásához

A pályázati útmutató részletesen ismerteti, hogy a kutatásvezetők, a kutatócsoportok tagjai és a pályázó jogalanyok a pályázati felhívással kapcsolatban hogyan juthatnak segítséghez és információkhoz. A pályázati útmutató tartalmazza a nemzeti kapcsolattartó pontok, valamint az ERCEA és az EKT ügyfélszolgálatának elérhetőségét. Külön ügyfélszolgálat foglalkozik az elektronikus pályázatbenyújtási rendszerrel kapcsolatban felmerülő problémákkal.

2.2.5. A pályázatok érkeztetése

Feljegyzésre kerül a benyújtott pályázatok legutolsó változatának beérkezési dátuma és időpontja. A pályázati felhívásban megjelölt határidőt követően a pályázók e-mail útján visszaigazolást kapnak pályázatuk beérkezéséről, a következő adatok megjelölésével:

- a pályázat címe és egyedi azonosítója (pályázatszám),
- annak a pályázati felhívásnak az azonosítója, amelyhez a pályázat tartozik,
- a beérkezés dátuma és időpontja (az elektronikus úton benyújtott pályázatok esetében ez megegyezik a pályázati felhívásban megjelölt határidővel).

A pályázat benyújtása után az ERCEA csak akkor kezdeményez kapcsolatfelvételt a kutatásvezetővel és/vagy a pályázó jogalannyal, ha az az elfogadhatóság vagy a pályázatban megjelölt adminisztratív vagy jogi természetű adatok ellenőrzése vagy más hasonló kérdés tisztázása végett szükségessé válik ⁽¹⁾. Kizárólag akkor, ha a pályázatok benyújtása kétlépcsős eljárás keretében történik, és kizárólag a pályázati eljárás következő szakaszában való részvételre kijelölt pályázatok esetében ugyanakkor a pályázó jogalany által meghatalmazott kutatásvezető a pályázati felhívásban megjelölt feltételekkel felkérhető egy további pályázat benyújtására vagy az eredeti pályázatot kiegészítő további információk megadására, továbbá meghívható meghallgatásra.

2.2.6. Az elfogadhatóság ellenőrzése

Ahhoz, hogy egy pályázat részt vehessen a szakmai értékelésen alapuló elbírálásban, az elfogadhatóság valamennyi kritériumát teljesítenie kell. E kritériumok teljesülését szigorúan kell ellenőrizni. Ha a pályázatok benyújtása kétlépcsős eljárás keretében történik, az elfogadhatóságot mindkét szakaszban ellenőrizni kell. Egy adott pályázati felhívás esetében az összes beérkezett pályázat vonatkozásában ellenőrizni kell a következő kritériumok teljesülését:

- a pályázat beérkezése a határidő (a pályázati felhívásban megjelölt nap és időpont) előtt,

⁽¹⁾ Az elektronikus pályázatbenyújtási rendszer üzemeltetője felveheti a kapcsolatot a pályázóval a benyújtással kapcsolatban felmerülő technikai problémák tisztázása, illetőleg megoldása céljából.

- a pályázat teljessége, azaz az összes kért rész és nyomtatvány megléte ⁽¹⁾,
- a pályázati felhívás tárgyterülete: a pályázat tartalmának a pályázati felhívásban megjelölt és az „Ötletek” egyedi program munkaprogramjában meghatározott célkitűzésekhez, tématerülethez és finanszírozási rendszerhez kell tartoznia. A pályázat a „tárgyterületre” való tekintettel ebben a szakaszban csak a teljesen nyilvánvaló esetekben utasítható el ⁽²⁾,
- a pályázati felhívásra vonatkozó, az „Ötletek” egyedi program munkaprogramjában és a pályázati felhívás adatlapján megjelölt valamennyi további elfogadhatósági kritérium.

Ha a szakmai értékelésen alapuló elbírálás előtt, közben vagy után kiderül, hogy egy pályázat nem teljesíti az elfogadhatóság egy vagy több kritériumát, akkor a pályázatot nem elfogadhatónak kell nyilvánítani, és további vizsgálatra nem szabad bocsátani. Ha egy pályázatnak az elfogadhatóságával kapcsolatban kétség merül fel, akkor a szakmai értékelésen alapuló elbírálás az elfogadhatósággal kapcsolatos végleges döntés meghozataláig folytatható. E pályázatok esetében az elbírálás folytatásának ténye nem tekinthető az elfogadhatóság bizonyítékának.

Ha az elfogadhatóság nem ítélt meg egyértelműen, és szükségesnek mutatkozik az eset alaposabb vizsgálata, akkor elfogadhatóságvizsgáló bizottság hívható össze. A bizottságnak az a feladata, hogy biztosítsa az ilyen esetek koherensebb jogi megítélését és a pályázattal érintett pályázó jogalanyok és kutatásvezetők közötti egyenlő bánásmódot ⁽³⁾.

A nem elfogadhatónak ítélt pályázatot benyújtó kutatásvezetőt tájékoztatni kell e döntés indokairól.

3. A SZAKMAI ÉRTÉKELÉSEN ALAPULÓ ELBÍRÁLÁS

3.1.1. A független szakértők szerepe

Annak érdekében, hogy csak a legjobb minőségű pályázatok részesülhessenek finanszírozásban, a pályázatokat független szakértők (szakmai értékelők) bírálják el. Független szakértő az a szakértő, aki az EKT és a Bizottság szempontjából külső munkatársnak számít ⁽⁴⁾, személyes minőségében vesz részt az elbírálásban, és az elbírálás során szervezetet vagy tudományos közösséget nem képvisel.

A szakmai értékelésen alapuló elbírálásban ötféle független szakértő vesz részt:

1. Az EKT szakmai bírálóbizottságainak elnökei: a bírálóbizottság munkájának megszervezésével foglalkoznak, elnökölnék a bírálóbizottság ülésein, és részt vesznek az egyeztetési célú záróüléseken. Emellett a bírálóbizottság üléseinek előkészítése céljából – általában távoli munkavégzés formájában – pályázatok egyedi elbírálását is végezhetik.
2. Az EKT szakmai bírálóbizottságainak tagjai: részt vesznek a bírálóbizottság üléseinek előkészítésében, a bírálóbizottság ülésein, valamint szükség szerint – általában távoli munkavégzés formájában – a pályázatok egyedi elbírálásában.
3. A felkért értékelők: a pályázatok egyedi értékelésében való részvételre felkért független szakértők. A bírálóbizottságok ülésein általában nem vesznek részt.
4. A véleményezők: olyan független szakértők, akik – kizárólag távoli munkavégzés formájában – pályázatok egyedi értékelésével foglalkoznak, és feladataik ellátásáért térítésben nem részesülnek.
5. A független megfigyelők: a szakmai értékelésen alapuló elbírálás folyamatának működési és végrehajtási szempontú értékelésére felkért független szakértők. A pályázatok elbírálásában nem vesznek részt, azonban a szakmai értékelésen alapuló elbírálás folyamata keretében tartott valamennyi ülésen jelen lehetnek.

⁽¹⁾ A pályázatban megadott információk teljességét a független szakértők fogják ellenőrizni. Az elfogadhatóság ellenőrzése csupán az egyes részek és nyomtatványok meglétének, valamint a kért kiegészítő dokumentumok érvényességének megvizsgálására szorítkozik.

⁽²⁾ A pályázatok elbírálása általában annak a finanszírozási rendszernek a kritériumai alapján történik, amelynek keretében benyújtották. Abban az esetben például, ha a finanszírozási rendszer megválasztása tévesen történt, az ERCEA dönthet úgy, hogy a pályázatot másik finanszírozási rendszer kritériumai alapján bírálja el. Erre azonban csak akkor van mód, ha egyértelmű, hogy a pályázat nem vagy csak nagyon csekély mértékben felel meg az eredetileg választott finanszírozási rendszer kívánalmainak, és a kérdéses pályázati felhívás más, megfelelőbb finanszírozási rendszer keretében is lehetővé teszi pályázatok benyújtását.

⁽³⁾ A bizottság tagjai az ERCEA munkatársai és – szükség szerint – a Bizottság más olyan munkatársai közül kerülnek ki, akik jogi kérdésekben és/vagy az informatikai rendszerek területén kellő szakértelemmel rendelkeznek. A bizottság a pályázatnak magának és a pályázat benyújtási körülményeinek vizsgálata alapján szaktanácsal szolgál annak megítéléséhez, hogy a pályázatot az elfogadhatóság hiánya miatt el kell-e utasítani. A bizottság konkrét kérdések tisztázása végett felveheti a kapcsolatot a kutatásvezetővel és a pályázó jogalannyal.

⁽⁴⁾ A témában érintett szakosodott EU-ügynökségek munkatársai független szakértőnek minősülnek.

3.1.2. A szakértők kijelölése ⁽¹⁾

Az EKT Tudományos Tanácsa javaslatot tesz a felderítő kutatásra irányuló projektek szakmai értékelésén alapuló elbírálásában a részvételi szabályok 17. cikkének (2) bekezdése alapján való részvétel céljából, valamint a közvetett cselekvések végrehajtásának figyelemmel kísérésében a részvételi szabályok 27. cikkének (1) bekezdése alapján való részvétel céljából kijelölendő független szakértők személyére ⁽²⁾. Az EKT Tudományos Tanácsa a független szakértők kiválasztása során saját tagjainak ismereteire, valamint a bírálóbizottságok tagjai és az ERCEA által rendelkezésére bocsátott információkra támaszkodhat. A javaslat alapján a szakértőket hivatalosan az ERCEA jelöli ki ⁽³⁾.

A független szakértőknek megfelelő készségekkel és felkészültséggel kell rendelkezniük azokon a tevékenységi területeken, ahol közre fognak működni. Független szakértőként olyan személyek jelölhetők ki, akik – akár a köz-, akár a magán-szektorban – magas fokú szakmai tapasztalatokat szereztek a természet- vagy a társadalomtudományok kutatása vagy a tudományszervezés területén. Esetenként másféle készségekre is szükség lehet (például fiatal kutatók mentorálása és képzése, projektek vezetése és értékelése, technológiaátadás és innováció, nemzetközi tudományos és technológiai együttműködés). A minősített információkat kezelő független szakértők kijelölését megfelelő biztonsági vizsgálatnak is meg kell előznie.

Az ERCEA az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* közzétett pályázati felhívások nyomán összeállított szakértőlistához, valamint más, a szükséges felkészültséggel rendelkező, például a nemzeti kutatásfinanszírozó szervekkel és más hasonló szervezetekkel folytatott konzultációk keretében azonosított szakértőkhöz is rendelkezik hozzáféréssel. A szakértővel szemben nem követelmény, hogy valamely tagállam vagy a hetedik keretprogramhoz társult valamely harmadik ország állampolgára legyen.

A kijelölhető szakértők azonosítása során az ERCEA a pályázati felhívás témájának megfelelő szakterületen rendelkezésre álló legmagasabb szintű tudományos és műszaki szakértelem igénybevételére törekszik, egyúttal figyelembe veszi különösen a következő követelményeket:

- a szakértők között – az ésszerűség szabta keretek között – az EU-ból, a társult országokból és más harmadik országokból nők és férfiak egyaránt jelen legyenek ⁽⁴⁾,
- a szakértők között – a folyamatosság igényének figyelembevétele mellett – rendszeres rotáció érvényesüljön. Átlagosan arra számítunk, hogy az egyes kutatási területeken egy adott naptári évben igénybe vett szakértőknek legalább az egynegyede cserélődik ki a következő évre.

A szakértőknek a pályázatok elbírálásához szükséges nyelvi készségekkel is rendelkezniük kell.

Az egyes pályázatokhoz hozzárendelt független szakértők névsora nem nyilvános. A Bizottság azonban az internetes oldalain minden évben közzéteszi azon független szakértők jegyzékét, akik részt vettek az „Ötletek” egyedi program egyes pályázati felhívásaira beérkező pályázatok elbírálásában. Az EKT emellett közzéteszi internetes oldalain a bírálóbizottságok tagjainak jegyzékét.

Az egy adott pályázati felhívás keretében pályázatot benyújtó kutatásvezető és/vagy pályázó jogalany és az ugyanezen pályázati felhívásra beérkezett pályázatok szakmai értékelésén alapuló elbírálásában részt vevő bármely független szakértő között az adott pályázati felhívásra beérkezett pályázatok szakmai értékelésén alapuló elbírálásával kapcsolatban mindennemű közvetlen és közvetett kapcsolatfelvétel szigorúan tilos. Ha ilyen kapcsolatfelvétel történik, az ERCEA jogosult az érintett pályázatot az érintett pályázati felhívásból kizárni.

3.1.2.1. Független szakértők kizárása a pályázó kérésére

A vonatkozó pályázati útmutató lehetővé teheti, hogy a pályázók kérhessék, hogy egy adott személy ⁽⁵⁾ a pályázatuk elbírálásában szakmai értékelőként ne vehessen részt. Ilyenkor a pályázót fel kell kérni kérése okainak megjelölésére ⁽⁶⁾. Ha a megjelölt személy a kérdéses pályázati felhívásra beérkezett pályázatok elbírálásában független szakértőként részt vesz, akkor az érintett pályázat elbírálása alól akkor mentesíthető, ha az ERCEA az adott személy részvétele nélkül is képes gondoskodni a pályázat elbírálásáról.

3.1.3. A kijelölés feltételei, etikai kódex, összeférhetetlenség

Ez a szakasz azokat a szabályokat tartalmazza, amelyek alapján az ERCEA az „Ötletek” egyedi program keretében benyújtott pályázatok szakmai értékelésén alapuló elbírálásában részt vevő független szakértőket kijelöli. Ugyanezt az eljárást az ERCEA értelemszerűen alkalmazhatja a részvételi szabályok 27. cikkének (1) bekezdésében előírt feladatok ellátásában részt vevő szakértők kijelölésére is.

Az ERCEA a Bizottság által jóváhagyott okmánymintákat követve kijelölési okmányt bocsát ki, amelyet a független szakértőnek alá kell írnia. A kijelölési okmány a független szakértő és az ERCEA közötti jogviszony kereteit jelöli ki, és meghatározza azokat a keretfeltételeket, amelyek alapján a független szakértő felkérhető arra, hogy szakértelmével hozzájáruljon az EKT tevékenységéhez.

⁽¹⁾ Részvételi szabályok 17. cikk (2) bekezdés.

⁽²⁾ Koordinációs és támogatási cselekvések esetében a Tudományos Tanács általi kiválasztás nem minden esetben szükséges a szakmai értékelők kijelöléséhez.

⁽³⁾ A részvételi szabályok és/vagy az ERCEA-nak történő hatáskör-átruházást szabályozó, 2008. október 8-i C(2008) 5694 bizottsági határozat alapján.

⁽⁴⁾ A kutatás területén az Európai Unió törekszik a nemek egyensúlyának biztosítására és a nemek közötti esélyegyenlőség megteremtésére. E vonatkozásban a Bizottság által létrehozott bizottságokban és szakértői csoportokban a nemek egyensúlyáról szóló, 2000. június 19-i 2000/407/EK bizottsági határozat rendelkezései irányadók. Ugyancsak e vonatkozásban a részvételi szabályok 17. cikkének (2) bekezdése előírja, hogy „megfelelő intézkedéseket kell tenni annak érdekében, hogy független szakértői csoportok kijelölésekor a nemek között ésszerű egyensúly álljon fenn”.

⁽⁵⁾ A vonatkozó pályázati útmutató legfeljebb három személy esetében teheti lehetővé, hogy a pályázó kérje kizárásukat.

⁽⁶⁾ Az okoknak nyilvánvalóknak kell lenniük, és olyan helyzetre – például közvetlen tudományos rivalizálásra vagy ellenséges szakmai viszonyra – kell vonatkozniuk, amely lehetetlenné vagy kétségesé teszi a kérdéses értékelő objektivitását.

A kijelölési okmány tartalmazza a független szakértőkre irányadó általános feltételeket, ezen belül különösen megállapítja – a kijelölési okmány mellékleteként – a szakmai értékelésen alapuló elbírálásban részt vevő független szakértőkre irányadó etikai kódexet, alapvető rendelkezéseket határoz meg a titoktartásra és az összeférhetetlenségre vonatkozóan, továbbá rendelkezik a személyes adatok kezelésének szabályairól.

A kijelölés akkortól hatályos, amikor a kijelölési okmányt mind a független szakértő, mind az ERCEA aláírta.

A bírálóbizottságok elnökei, a bírálóbizottságok tagjai, a felkért értékelők és a független megfigyelők feladataik ellátásáért pénzübeni ellentételezésre jogosultak. Ebben az esetben a kijelölési okmány tartalmazza a pénzübeni ellentételezés általános szabályait.

A véleményező feladataik ellátásáért pénzübeni ellentételezésre nem jogosultak.

A független szakértő minden egyes felkérés alkalmával nyilatkozik arról, hogy egyetlen általa megvizsgálandó pályázattal kapcsolatban sem áll fenn az esetében összeférhetetlenség (sem kizáró jellegű, sem potenciális). Ha a független szakértő egy adott pályázattal kapcsolatban összeférhetetlenség fennállásáról nyilatkozik, a további teendőktől attól függnek, hogy kizáró jellegű vagy potenciális összeférhetetlenségről van-e szó.

Azokat az eseteket, amikor „kizáró jellegű”, illetőleg „potenciális” összeférhetetlenség állhat fenn, az etikai kódex ismerteti.

Nem vehet részt független szakértőként az egy adott pályázati felhívásra beérkezett pályázatok elbírálásában az, aki az adott pályázati felhívásra maga is nyújtott be pályázatot.

Kizáró jellegű összeférhetetlenség fennállása esetén a független szakértő nem fejthet ki befolyást az érintett pályázat szakmai értékelésen alapuló elbírálására. Ezen belül különösen a független szakértő nem vehet részt az adott pályázat egyedi értékelésében (mely általában távoli munkavégzés formájában történik) és az adott pályázattal kapcsolatban a bírálóbizottságban lefolytatott vitákban, továbbá a bírálóbizottság ülésén az adott pályázattal kapcsolatban nem adhat le szavazatot. Amikor a bírálóbizottság az összeférhetetlenséggel érintett pályázat egyedi esetét tárgyalja, a független szakértő köteles elhagyni a termet, illetőleg az elektronikus fórumot.

Potenciális összeférhetetlenség fennállása esetén az ERCEA a további teendőkről a körülmények mérlegelése alapján dönt. Dönthet úgy, hogy a független szakértő az érintett pályázat szakmai értékelésen alapuló elbírálásában részt vehet (a szakértőnek ilyenkor erről nyilatkozatot kell aláírnia), vagy úgy, hogy a független szakértő az elbírálásban – a kizáró jellegű összeférhetetlenség esetével azonos szabályok betartásával – nem vehet részt.

A szakértő az összeférhetetlenség általa ismert eseteinek fennállásáról köteles a szakmai értékelésen alapuló elbírálás munkafolyamatának megkezdése előtt nyilatkozni.

Ha a szakmai értékelésen alapuló elbírálás közben addig ismeretlen összeférhetetlenség fennállására derül fény, a független szakértő köteles azt egy felelős tisztviselőnek haladéktalanul jelezni. Ha az összeférhetetlenségről végül bebizonyosodik, hogy kizáró jellegű, a független szakértő köteles tartózkodni az érintett pályázattal kapcsolatban végzett szakmai értékelésen alapuló elbírálásban való mindennemű további részvételtől. Az érintett független szakértő által korábban tett észrevételeket és az általa korábban megállapított pontszámokat érvényteleníteni kell. Szükség esetén a független szakértő helyett új független szakértőt kell kijelölni.

Ha egy független szakértő a kizáró jellegű vagy potenciális összeférhetetlenség fennállását tudatosan eltitkolja, és erre a szakmai értékelésen alapuló elbírálás munkafolyamata közben fény derül, a független szakértőt a kijelölési okmányban előírt szankciók alkalmazása mellett azonnal ki kell zárni az elbírálásból. A szakmai értékelésen alapuló elbírálás munkafolyamatában az adott független szakértő részvételével megállapított eredményeket semmisnek kell nyilvánítani, és az érintett pályázatot vagy pályázatokat újból el kell bírálni.

A költségvetési rendelet végrehajtási szabályai ⁽¹⁾ 265a. cikkének (3) bekezdésével analóg módon az a körülmény, hogy egy független szakértő az etikai kódexet megszegi vagy más súlyos kötelességszegést követ el, alapot adhat a súlyos szakmai kötelességszegés megállapítására, valamint a szóban forgó független szakértőnek arról a jegyzékről való kizárására, amelyről az ERCEA a független szakértőket kijelöli. E kizárás eredményeképpen a független szakértő nevét törölni kell az adatbázisból, és a kizárás időtartamának elteltéig a független szakértő ismételtelen nem regisztrálható.

3.1.4. A független megfigyelők

A szakmai értékelésen alapuló elbírálás folyamatának működési és végrehajtási szempontú értékelése céljából megfigyelőként közreműködő független szakértők is kijelölhetők. A megfigyelők megbízatása a szakmai értékelésen alapuló elbírálás teljes munkafolyamatára kiterjed, beleértve a távoli munkavégzés formájában végzett értékeléseket is. Távoli munkavégzés esetén a független megfigyelők hozzáférnek az ERCEA és a szakmai értékelők közötti valamennyi kommunikációhoz, és a szakmai értékelésen alapuló elbírálás lefolytatásával kapcsolatos véleményük felmérése céljából a szakmai értékelőkkel vagy azok egy részével kapcsolatba léphetnek. A független szakértők a szakmai értékelésen alapuló elbírálás munkafolyamatának keretében tartott valamennyi ülésen jelen lehetnek.

Az ERCEA minden független szakértő számára kijelölési okmányt állít ki. A független szakértők kijelölése a Bizottság által jóváhagyott okmányminták felhasználásával történik. A Bizottság által jóváhagyott okmány minta tartalmazza a szakmai értékelésen alapuló elbírálás folyamatában közreműködő megfigyelőkre irányadó külön etikai kódexet.

Az ERCEA tájékoztatja a programbizottságot a megfigyelőként kiválasztott szakértőkről és feladatokról.

⁽¹⁾ HL L 357., 2002.12.31., 1. o.

A megfigyelők feladata arra terjed ki, hogy a szakmai értékelésen alapuló elbírálás munkafolyamatait működésük szempontjából vizsgálja, míg feladataik az eredmények vizsgálatára csak annyiban terjednek ki, amennyiben a szakmai értékelésen alapuló elbírálás eredménye közvetlenül működési vonatkozásoknak tudható be. Ennek megfelelően a megfigyelőkkel szemben nem követelmény, hogy az elbírálás tárgyát képező pályázatok tárgyterületén szakértelemmel rendelkezzenek. Mivel kívánatos, hogy a megfigyelőknek a szakmai értékelésen alapuló elbírálás eredményével kapcsolatos véleménye a lehető legkisebb mértékben befolyásolja a munkafolyamatok működésével kapcsolatos megállapításait, általában éppen az tekinthető előnyösnek, ha a megfigyelő a kérdéses tudományos-műszaki szakterülettel kapcsolatban nem rendelkezik túlságosan bennfentes ismeretekkel. A megfigyelők mindenesetre semminemű körülmények között nem fogalmaznak meg véleményt a vizsgált pályázatokról vagy a független szakértőknek a pályázatokkal kapcsolatos véleményéről.

A megfigyelőknek az a feladata, hogy független tanácsadással szolgáljanak a szakmai értékelésen alapuló elbírálás munkafolyamatának lefolytatásáról, az eljárások jobbá tételének lehetséges módjairól, valamint az elbírálási kritériumok független szakértők általi alkalmazásának módjáról. A megfigyelők ellenőrzik az e szabályzatban előírt vagy hivatkozott eljárások betartását, és beszámolnak a program menedzsmentjének a folyamat jobbá tételének lehetséges módjairól.

A megfigyelőkre a független szakértőkkel azonos titoktartási kötelezettségek vonatkoznak, és *kijelölési okmányt* kell aláírniuk, amely a titoktartásra vonatkozóan is tartalmaz rendelkezéseket. A megfigyelők a pályázatok adataival, a pályázatok vizsgálatára kijelölt független szakértőkkel, valamint a szakmai bírálóbizottságokban lefolytatott vitákkal kapcsolatban megszerzett ismereteiket másnak át nem adhatják.

A megfigyelők megállapításairól az EKT-nek számolnak be. Kívánatos, hogy a megfigyelők emellett informális módon a szakmai értékelésen alapuló elbírálás egyes munkafolyamataiban részt vevő ERCEA-munkatársakkal is egyeztessenek, és észrevételeket fogalmazzanak meg minden olyan esetleges jobbtételi lehetőségről, amely azonnal átültethető a gyakorlatba.

Az ERCEA tájékoztatja a programbizottságot a megfigyelők megállapításairól, és beszámolójuk összefoglalóját nyilvánosan is közzéteheti.

A szakmai értékelésen alapuló elbírálással kapcsolatos megfigyelői teendők terjedelmét az adott esetre vonatkozó konkrét feladatkijelölés határozza meg. A feladatkijelölésben meghatározott terjedelem írásos módosítással kiterjeszthető.

3.1.5. A szakmai értékelésen alapuló elbírálás kritériumai

Az elbírálás kritériumait, beleértve a javaslatok pontozására és a pontozással kapcsolatos súlyokra és kúszóbértékekre vonatkozó esetleges szabályokat is, az „Ötletek” egyedi programban és a részvételi szabályokban meghatározott elvek alapján az „Ötletek” egyedi program munkaprogramja állapítja meg ⁽¹⁾. A kritériumok alkalmazásának módját a pályázati útmutató részletesebben is kifejtheti ⁽²⁾.

Az etikai szempontból érzékeny pályázatok (B. melléklet) és a biztonsági szempontból további ellenőrzést igénylő pályázatok (D. melléklet) elbírálása különleges eljárások alapján történik.

3.1.6. A szakmai értékelésen alapuló elbírálás menete

Az EKT Tudományos Tanácsa kialakítja a szakmai értékelésen alapuló elbírálás módszertanát, amely a különböző pályázati felhívások esetében részleteiben különböző is lehet, felügyeli a szakmai értékelésen alapuló elbírálás folyamatát, továbbá megállapítja és az EKT internetes oldalain közzéteszi az EKT szakmai bírálóbizottságainak eljárási szabályzatát (*Guide for ERC Peer Reviewers*). Az EKT Tudományos Tanácsának tagjai a testület döntése alapján megfigyelőként részt vehetnek a bírálóbizottságok ülésein. A Tudományos Tanács tagjai semmilyen körülmények között nem befolyásolhatják a bírálóbizottság azon ülésének eredményeit, amelyen részt vesznek.

Annak érdekében, hogy a pályázatok elbírálása során az „Ötletek” egyedi program munkaprogramjában megállapított kritériumok érvényesítése következetes módon, kellő szigorral és kellő minőségben történjék, a szakmai értékelésen alapuló elbírálás menete a fenti 2.1. pontban ismertetett elveken alapul.

Ha a pályázati felhívás kétlépcsős elbírálást ír elő, akkor a szakmai értékelésen alapuló elbírálás második szakaszában csak azok a pályázatok vesznek részt, amelyek egy meghatározott számú kritérium alapján az első szakaszban megfelelőnek bizonyultak ⁽³⁾.

3.1.6.1. A felderítő kutatási projektek szakmai értékelésen alapuló elbírálása

A szakmai értékelésen alapuló elbírálást független kutatókból és elméleti szakemberekből álló bírálóbizottságok végzik. A bírálóbizottság munkáját felkért értékelők és szakosodott véleményezők segíthetik, akik a szakmai értékelésen alapuló elbírálást teljes egészében vagy részben otthonukban vagy munkahelyükön, „távoli munkavégzés formájában” végzik. A bírálóbizottságok a pályázati felhívással érintett valamennyi kutatási területet lefedik oly módon, hogy minden egyes bírálóbizottsághoz a kutatási területek egy meghatározott csoportja tartozik.

⁽¹⁾ Részvételi szabályok 15. cikk.

⁽²⁾ A pályázatok elbírálása általában annak a finanszírozási rendszernek a kritériumai alapján történik, amelynek keretében benyújtották. Abban az esetben például, ha a finanszírozási rendszer megválasztása tévesen történt, az ERCEA dönthet úgy, hogy a pályázatot másik finanszírozási rendszer kritériumai alapján bírálja el. Erre azonban csak akkor van mód, ha egyértelmű, hogy a pályázat nem vagy csak nagyon csekély mértékben felel meg az eredetileg választott finanszírozási rendszer kívánalmainak, és a kérdéses pályázati felhívás más, megfelelőbb finanszírozási rendszer keretében is lehetővé teszi pályázatok benyújtását.

⁽³⁾ A részvételi szabályok 16. cikke (1) bekezdésének megfelelően.

A bírálóbizottságok az EKT szakmai bírálóbizottságainak fent említett eljárási szabályzata alapján végzik tevékenységüket; a bírálóbizottság elnöki teendőit egy erre a célra kijelölt, tapasztalt független kutató látja el.

A szakmai értékelésen alapuló elbírálás két egymást követő „lépcsőben” is lebonyolítható. Kétlépcsős lebonyolítás esetén a második lépcső bemenetét az első lépcső kimenete alkotja. Az egyes lépcsők általában a következő lépésekből állnak:

A pályázatok hozzárendelése a bírálóbizottságokhoz: Minden egyes pályázatot a pályázat tématerülete alapján hozzá kell rendelni valamelyik bírálóbizottsághoz. A hozzárendelést első lépésben a pályázó által megadott adatok, a pályázat címe és tartalma és/vagy a pályázatban – például „kulcsszavak” formájában – található információk alapján kell elvégezni.

Egyedi értékelés: A pályázatokat legalább három, a pályázat tudományágában vagy műszaki szakterületén kellő felkészültséggel rendelkező szakmai értékelő⁽¹⁾ a vonatkozó kritériumok alapján értékeli, és erről egyedi értékelőjelentést készít.

Bírálóbizottsági értékelés: A bírálóbizottságok kötelesek következetes módon végezni a működési területükre vonatkozó pályázatok⁽²⁾ elbírálását, továbbá – annak biztosítása érdekében, hogy a pályázati felhívásban megjelölt valamennyi tudományos-műszaki szakterülethez és valamennyi bírálóbizottsághoz tartozó valamennyi pályázat azonos bánásmódban részesüljön – kötelesek gondoskodni arról, hogy más bírálóbizottságokhoz képest is következetes módon működjenek.

A bírálóbizottság az egyes pályázatokkal kapcsolatos döntéseit (ideértve a pályázatnak kritériumonként vagy összesen odaítélt pontszám vagy pontszámok megállapítását, valamint a pályázat rangsorban elfoglalt helyének megállapítását is) az egyedi értékelés és a bírálóbizottságban lefolytatott vita alapján, többségi szavazással hozza. A bírálóbizottság tevékenységének eredménye a pályázatok rangsora. A szakmai értékelésen alapuló elbírálás utolsó szakaszában a bírálóbizottság megjelöli azokat a pályázatokat, amelyeket – a pályázati felhívás költségvetésének függvényében – finanszírozásra ajánl.

Meghallgatások: Ha az „Ötletek” egyedi program munkaprogramja úgy rendelkezik, a bírálóbizottsági értékelés magában foglalhatja a kutatásvezető és/vagy a pályázó jogalany meghallgatását is. A meghallgatások kapcsán felmerülő utazási és tartózkodási költségeket az ERCEA megtérítheti. A meghallgatásra meghívott személyek költségeinek megtérítésére vonatkozó szabályokat a C. melléklet tartalmazza. A meghallgatást a bírálóbizottság legalább három tagja végzi. A meghallgatás lefolytatható akár a szakmai értékelésen alapuló elbírálást végző bírálóbizottság ülésén, akár – amennyiben műszakilag lehetséges – elektronikus úton (videokapcsolaton keresztül, telefonos konferenciahívás útján vagy más hasonló módon).

Össz-bírálóbizottsági értékelés (értékelés az összes bírálóbizottság, szakterület, kutatási terület stb. figyelembevételével): Az össz-bírálóbizottsági értékelés keretében a pályázati felhívás teljes egészére (a pályázati felhívásban megjelölt valamennyi kutatási területre) kiterjedően gondosan meg kell vizsgálni a különböző bírálóbizottságok által elbírált pályázatok minőségét, és ennek alapján meg kell állapítani a versenyben lévő pályázatok végleges ajánlott rangsorát. Ezt az értékelést egy, a bírálóbizottságok elnökeiből vagy az azok által meghatalmazott bírálóbizottsági tagokból létrehozott külön testület végzi. Az össz-bírálóbizottsági értékelés során különös figyelmet kell fordítani azokra az interdiszciplináris jellegű pályázatokra, amelyek átlépik a különböző bírálóbizottságokhoz tartozó szakterületek határait, valamint az újszerű és a növekvő súlyú területeken benyújtott, illetőleg a nagy kockázatú, de sokat ígérő pályázatokra.

Ha az „Ötletek” egyedi program munkaprogramja megjelöli az egyes bírálóbizottságok, szakterületek, kutatási területek stb. indikatív költségvetését, akkor előfordulhat, hogy az össz-bírálóbizottság tevékenysége csak azokra a pályázatokra terjed ki, amelyek nem foglalnak el a rangsorban elegendően magas pozíciót ahhoz, hogy az egyes bírálóbizottságok, szakterületek, kutatási területek stb. indikatív költségvetése által kijelölt körbe beletartozzanak.

A szakmai értékelésen alapuló elbírálás eredményeként minden pályázatról értékelési zárójelentés készül, amely tartalmazza az esetleges össz-bírálóbizottsági értékelés eredményeit, a bírálóbizottságnak a pályázattal kapcsolatos végleges ajánlását, a független szakértők egyedi értékelőjelentéseit, valamint az odaítélendő finanszírozás maximumösszegével kapcsolatban esetleg megfogalmazott ajánlást.

3.1.6.2. Felderítő kutatási projektek pályázatainak benyújtása a kétlépcsős eljárás keretében

A pályázati felhívás megjelöli, hogy a pályázatok benyújtása mely esetekben történik kétlépcsős eljárás keretében. Az egyes lépcsőkben alkalmazandó elbírálási kritériumokat az „Ötletek” egyedi program munkaprogramja tartalmazza. Az első és a második lépcsőben a szakmai értékelésen alapuló elbírálás pontos módszertana eltérő lehet (például a bírálóbizottsági értékelők vagy a véleményezők igénybevétele, illetve a kutatásvezető meghallgatása tekintetében).

⁽¹⁾ Közöttük a pályázat elbírálására kijelölt bírálóbizottság(ok)tól eltérő bírálóbizottságok tagjai, valamint véleményezők is lehetnek.

⁽²⁾ Ideértendők a több bírálóbizottság működési területére vagy több szakterületre vonatkozó olyan interdiszciplináris pályázatok is, amelyekhez az elbírálás céljából több bírálóbizottság tagjai vagy további véleményezők is hozzá vannak rendelve.

Az első lépcsőben a kutatásvezetők csak egy vázlatos pályázatot nyújtanak be. Az első lépcsőben benyújtott pályázat elbírálása a pályázati felhívásban az első lépcsőre vonatkozóan megjelölt kritériumok alapján történik.

Az első lépcsőben benyújtott pályázat bírálóbizottsági értékelését követően a második lépcsőben való részvételre kijelölt pályázatok benyújtói felkérést kapnak a második lépcsőben való részvételre. Az esetleges későbbi össz-bírálóbizottsági értékeléstől függetlenül ebben a szakaszban a bírálóbizottságok saját hatáskörben tesznek ajánlást a második lépcsőben való részvételre kijelölendő pályázatokról.

Az első lépcsőben sikeresnek bizonyuló pályázók arra kapnak felkérést, hogy a második lépcső keretében egy meghatározott határidőig részletesebb pályázatot nyújtsanak be, vagy az eredeti pályázatra vonatkozóan teljesebb vagy naprakészebb információkat szolgáltatassanak. Az egyenlő bánásmód elvének érvényesítése érdekében a bírálóbizottság a további elbírálásból kizárni ajánlhatja azokat a második lépcsőben benyújtott pályázatokat, amelyek az első lépcsőben benyújtott megfelelő pályázathoz képest nagymértékű eltérést mutatnak.

A második lépcsőben a szakmai értékelésen alapuló elbírálás folyamata a 3.1.6.1. szakaszban ismertetett lépésekből áll.

3.1.6.3. Koordinációs és támogatási cselekvések szakmai értékelésen alapuló elbírálása

A koordinációs és támogatási cselekvések szakmai értékelésen alapuló elbírálása a 3.1.6.1. szakaszban ismertetett lépésekből áll. Bizonyos esetekben a folyamat a bírálóbizottsági értékeléssel zárul, és az ERCEA ennek alapján hagyja jóvá a végleges rangsort.

Az eljárás alól egyedül a részvételi szabályok 14. cikkének hatálya alá tartozó koordinációs és támogatási cselekvések képeznek kivételt, amelyekkel kapcsolatban csak akkor kell független szakértőket kijelölni, ha az ERCEA azt szükségesnek tartja.

A koordinációs és támogatási cselekvések szakmai értékelésen alapuló elbírálására vonatkozó további eljárási szabályokat az „Ötletek” egyedi program munkaprogramja, a pályázati felhívás és az irányadó pályázati útmutató tartalmazza.

3.1.7. A szakmai értékelésen alapuló elbírálás eredményei, a pályázatok kiválasztása, elutasítása

Az EKT Tudományos Tanácsa megállapítja a szakmai értékelésen alapuló elbírálás eredményeképpen finanszírozásra javasolt pályázatok végleges rangsorát.

A szakmai értékelésen alapuló elbírálás eredményei és az EKT Tudományos Tanácsa által megállapított végleges rangsor alapján az ERCEA összeállítja a finanszírozható pályázatok végleges listáját vagy listáit.

A folyamat eredményeképpen a következő listák jönnek létre:

- Azon pályázatok listája, amelyek kellően kiváló minőségűek ahhoz, hogy finanszírozásban részesülhessenek. Ez a lista a pályázatokat rangsorolva tartalmazza, tehát a pályázati felhívás költségvetésének felhasználása céljából megjelöli a pályázatok közötti prioritásvizonyokat (a továbbiakban: *javasolt pályázatok listája*). Ha a pályázati felhívás egyes bírálóbizottságokhoz, szakterületekhez, kutatási területekhez stb. külön indikatív költségvetést rendel, akkor minden ilyen területen külön „javasolt pályázatok listája” állapítható meg.
- Ha a szakmai értékelésen alapuló elbírálás alapján finanszírozásban részesíthetőnek ítélt pályázatoknak az ajánlás szerinti összesített forrásigénye meghaladja a pályázati felhívás költségvetését, akkor a fennmaradó pályázatokból tartaléklista állítható fel (több ilyen tartaléklista készülhet abban az esetben, ha a pályázati felhívás egyes bírálóbizottságokhoz, szakterületekhez, kutatási területekhez stb. külön indikatív költségvetést rendel). A tartaléklistára felvett pályázatok számát az ERCEA határozza meg költségvetési megfontolások alapján, annak valószínűségét figyelembe véve, hogy az érintett pályázatok nem várt események, például pályázatok visszavonása vagy a rendelkezésre álló költségvetés összegének növekedése következtében esetleg mégis részesülhetnek finanszírozásban.
- Azoknak a pályázatoknak a listája, amelyek már nem részesülhetnek finanszírozásban. Ez a lista azokat a pályázatokat tartalmazza, amelyekről (akár a szakmai értékelésen alapuló elbírálás előtt, akár annak során vagy azt követően) megállapítást nyert, hogy nem elfogadhatóak, amelyek minősége nem érte el a kívánt minimumot, amelyek a rangsorban elfoglalt kedvezőtlen helyüknél fogva, a költségvetés elégtelen volta miatt már nem részesülhetnek finanszírozásban, továbbá amelyek a pályázat költségvetésének teljes felhasználását követően a tartaléklistán maradtak.

A minőség értékelése úgy történik és a javasolt pályázatok listáján szereplő pályázatok közötti javasolt rangsor úgy alakul ki, hogy a szakmai értékelésen alapuló elbírálás során az egyes pályázatok valamennyi vonatkozó elbírálási kritérium figyelembevételével értékelésre kerülnek. Abban az esetben azonban, ha a pályázati felhívás értelmében a szakmai értékelésen alapuló elbírálást két lépcsőben kell végrehajtani, az a pályázat, amelyről megállapítást nyer, hogy a minősége nem éri el a pályázati felhívásban megjelölt valamelyik küszöbértéket, a szakmai értékelésen alapuló elbírálás során anélkül is végleges elutasításra ajánlható, hogy más alkalmazandó kritériumok figyelembevételével is értékelésre kerülne.

Nem választható ki finanszírozásra az a pályázat, amely alapvető etikai elveket sért, vagy nem felel meg az „Ötletek” egyedi programban, az „Ötletek” egyedi program munkaprogramjában vagy a pályázati felhívásban meghatározott feltételeknek ⁽¹⁾. A pályázatok a B. melléklet alkalmazásával etikai alapon, illetőleg a D. melléklet alkalmazásával biztonsági megfontolásból is elutasíthatók.

⁽¹⁾ Részvételi szabályok 15. cikk (2) bekezdés.

A kiválasztási eljárásból – az arányosság elvének kellő figyelembevétele mellett – az „Ötletek” egyedi program bármely közvetett cselekvésének potenciális kutatásvezetője vagy pályázó jogalánya bármely időpontban kizárható, ha korábban a keretprogramok bármely más közvetett cselekvésének végrehajtása során szabálytalanságot követett el⁽¹⁾.

3.1.8. Visszajelzés

A szakmai értékelésen alapuló elbírálás befejezését követően az ERCEA visszajelzést ad a kutatásvezetőnek és a pályázó jogalanyának. Az ERCEA és a kutatásvezető, illetőleg a pályázó jogalany közötti mindennemű kommunikáció az ERCEA biztonságos webalapú elektronikus postafiókján keresztül történik. A pályázati útmutató megjelöli a visszajelzés várható időpontját.

a) A két lépcsőben végrehajtott szakmai értékelésen alapuló elbírálás első lépcsője után:

A nem elfogadhatónak ítélt pályázatot benyújtó pályázó tájékoztatást kap e döntés indokairól. A nem elfogadható pályázatok nem kerülnek elbírálásra.

A második lépcsőben való részvételre nem jogosult pályázatot benyújtó pályázó a szakmai értékelésen alapuló elbírálásról értékelési zárójelentés útján kap tájékoztatást.

Végül a második lépcsőben való részvételre jogosult pályázatot benyújtó pályázó e döntésről értesítést kap, továbbá meghívható meghallgatásra.

b) Kétlépcsős pályázatbenyújtás esetén, a szakmai értékelésen alapuló elbírálás első lépcsője után:

A nem elfogadhatónak ítélt pályázatot benyújtó pályázó tájékoztatást kap e döntés indokairól. A nem elfogadható pályázatok nem kerülnek elbírálásra.

A második lépcsőben való részvételre nem jogosult pályázatot benyújtó pályázó a szakmai értékelésen alapuló elbírálásról értékelési zárójelentés útján kap tájékoztatást.

Végül a második lépcsőben való részvételre jogosult pályázatot benyújtó pályázó felkérést kap arra, hogy nyújtsa be pályázatát a második lépcső keretében, továbbá meghívható meghallgatásra.

c) A fenti a) és b) esetben a szakmai értékelésen alapuló elbírálás második lépcsője után, valamint egylépcsős pályázatbenyújtás és egylépcsős értékelés esetén a szakmai értékelésen alapuló elbírálás egyetlen lépcsője után:

A nem elfogadhatónak ítélt pályázatot benyújtó pályázó tájékoztatást kap e döntés indokairól. A nem elfogadható pályázatok nem kerülnek elbírálásra.

A minőségi küszöbérték alatti, illetve feletti pályázatok benyújtói erről a körülményről a szakmai értékelésen alapuló elbírálásról készített értékelési zárójelentés útján kapnak tájékoztatást.

Az értékelési zárójelentés tartalmazza a szakmai értékelésen alapuló elbírálás eredményeit, továbbá – az adott esetben megfelelően – az esetleges észrevételeket, az összpontszámot és/vagy a kritériumonkénti pontszámokat. A javasolt pályázatok listáján szereplő pályázatok esetében az értékelési zárójelentés – az adott esetben megfelelően – megjelöli a finanszírozás maximális összegére vonatkozóan, továbbá a projekt végrehajtásával és/vagy a módszertan és a munkaterv jobbá tételének lehetőségeivel kapcsolatban esetleg megfogalmazott ajánlásokat.

A minőségi küszöbértékek valamelyikének el nem érése miatt elutasított pályázatok esetében előfordulhat, hogy az értékelési zárójelentés csak a küszöbérték el nem érésének megállapításáig megvizsgált kritériumokkal kapcsolatban tartalmaz észrevételeket.

Az etikai alapon és a biztonsági megfontolásból elutasított pályázatot benyújtó kutatásvezető tájékoztatást kap e döntés indokairól.

3.1.9. Segítségnyújtás, jogorvoslat

Az ERCEA tájékoztatással szolgál azokról az eljárásokról, amelyeket a kutatásvezetőnek és/vagy a pályázó jogalanyának követnie kell akkor, ha az EKT által közzétett pályázati felhívások keretében elvégzett szakmai értékelésen alapuló elbírálások eredményeivel kapcsolatban kérdést kíván feltenni vagy jogorvoslattal⁽²⁾ kíván élni.

A kérdéseknek és a jogorvoslati kérelmeknek tartalmazniuk kell legalább a pályázati felhívás megjelölését, a pályázat-számot (ha van), a pályázat címét, valamint a kifogásolt probléma leírását.

⁽¹⁾ A 2988/95/EK, Euratom tanácsi rendelet (HL L 312., 1995.12.23., 1. o.) értelmében.

⁽²⁾ A jogorvoslati eljárás nem helyettesíti az ERCEA és a Bizottság tevékenységével kapcsolatban rendelkezésre álló rendes csatornákat: a Bizottság Főtitkárságához való fordulás lehetőségét a helyes hivatali magatartásra vonatkozó szabályzat (társadalmi kapcsolatok) megszegésekor, az európai ombudsmanhoz való fordulás lehetőségét hivatali visszasság esetén, illetőleg az Európai Unió Bíróságnál történő keresetindítás lehetőségét természetes vagy jogi személyt érintő határozattal szemben.

A jogorvoslati eljárás abban az esetben vehető igénybe, ha egy konkrét pályázat vonatkozásában az elfogadhatóság ellenőrzésével és/vagy a szakmai értékelésen alapuló elbírálás folyamatával kapcsolatban probléma merül fel; a jogorvoslati eljárás célja ilyen esetekben az elfogadhatóság ellenőrzésének eredményét vagy a pályázat elbírálásának módját érintő azon hiányosságok feltárása, amelyekről valószínűsíthető, hogy a finanszírozás odaítélésével vagy oda nem ítélésével kapcsolatos döntést negatív irányban befolyásolták. Az adott eset vizsgálatára jogorvoslati bizottság hívható össze. Ha a bizottságnak az elfogadhatóság kérdéskörét is vizsgálnia kell, e tekintetben tanácsot kérhet az elfogadhatóságvizsgáló bizottságtól (2.2.6. szakasz). A bizottság tagjainak tudományos-műszaki és jogi szempontból kellő felkészültséggel kell rendelkezniük. A bizottság maga nem bírálja el a javaslatot. A panasz természetétől függően a bizottság áttekintheti a független szakértők önéletrajzát, az általuk megfogalmazott észrevételeket, valamint az értékelési zárójelentést. A bizottság a kellő felkészültséggel rendelkező szakértőkből összeállított bírálóbizottság által kifejezésre juttatott tudományos értéktételeket nem vonhatja kétségbe.

Vizsgálatai alapján a bizottság ajánlást fogalmaz meg az ERCEA számára a további teendőkről. Ha a bizottság úgy ítéli meg, hogy a panasz megalapozott voltát a rendelkezésre álló adatok alátámaszthatják, javaslatot tehet a pályázat független szakértők általi részleges vagy teljes újbóli elbírálására.

A jogorvoslati kérelmet legkésőbb egy hónappal azt követően kell benyújtani, hogy az ERCEA a 3.1.8. ponttal összhangban a biztonságos webalapú elektronikus postáládán keresztül elküldte visszajelzését. A jogorvoslati eljárást részletesen a pályázati útmutató ismerteti. A jogorvoslati bizottság a nem elfogadható kérelmekkel nem foglalkozik.

A jogorvoslati kérelmek benyújtására előírt fenti határidőt követően három héten belül választ kell adni a panaszosnak. Ha ebben az időpontban végleges válasz még nem adható, a válaszban meg kell jelölni a végleges válasz várható időpontját.

3.1.10. Jelentéstétel és információk közzététele a szakmai értékelésen alapuló elbírálás folyamatáról

A szakmai értékelésen alapuló elbírálás lefolytatását követően az ERCEA jelentést állít össze, és azt megküldi az EKT Tudományos Tanácsának és az „Ötletek” egyedi program programbizottságának. A jelentés statisztikai adatokat tartalmaz a beérkező pályázatokról (például számukról, a kiemelt területekhez való kapcsolódásukról, a pályázó jogalanyságok kategóriáiról és az igényelt költségvetésről), az elbírálás folyamatáról és az igénybe vett független szakértőkről.

Az ERCEA tájékoztatási célból a szakmai értékelésen alapuló elbírálás lezárását követően bármilyen megfelelő médium útján általános információkat tehet közzé a szakmai értékelésen alapuló elbírálás eredményeiről. Az ERCEA ezen túlmenően nyilvánosságra hozhatja azon elbírált pályázatok egyes adatait is, amelyek esetében az elbírálás (kételepcsős elbírálás esetén az elbírálás második lépcsője) során megállapított pontszám meghaladja a minőségi küszöbértéket, ⁽¹⁾ és amelyek esetében az adott adatok közzétételéhez a pályázó kifejezetten hozzájárult ⁽²⁾.

Az „Ötletek” egyedi program munkaprogramjában előírt nyomon követés, felmérések és értékelés céljából szükségessé válhat, hogy a benyújtott pályázatokat a 45/2001/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet követelményeinek teljesítése mellett harmadik személy ⁽³⁾ is feldolgozza. A pályázók ⁽⁴⁾ ilyenkor felkérést kapnak arra, hogy az adott egyedi esetre vonatkozóan önkéntesen hozzájáruljanak pályázatuk ilyen célú feldolgozásához. Az adott egyedi esetre vonatkozó hozzájárulás megadása nem kötelező, a hozzájárulást a pályázó minden esetben önkéntesen adja. Az adott egyedi esetre vonatkozó hozzájárulás megtagadása az elbírálás menetét nem befolyásolja.

4. DÖNTÉS A FINANSZÍROZÁS ODAÍTÉLÉSÉRŐL, A TÁMOGATÁSI MEGÁLLAPODÁS ELŐKÉSZÍTÉSE

A finanszírozást a pályázó jogalannak a rendelkezésre álló költségvetés keretei között, az ERCEA által a 3.1.7. szakasznak megfelelően felállított végleges rangsor alapján az engedélyezésért felelős tisztviselő ítéli oda alakszerű támogatási megállapodás útján.

A támogatási megállapodás a pályázó jogalannal a belső pénzügyi és jogi eljárások betartása mellett ⁽⁵⁾, az e szakaszban meghatározott feltételek teljesülésének ellenőrzését követően köthető meg.

A támogatási megállapodás előkészítése során a kutatásvezető és a pályázó jogalany felkérhető arra, hogy a projektről és annak tervezett vezetéséről további információkat szolgáltatson ⁽⁶⁾. Több résztvevős projektek esetében a kutatásvezető vagy a pályázó jogalany felkérhető arra, hogy ezeket az információkat és a megfelelő biztosítékokat a többi résztvevőtől is beszerezze.

Az elbírálási folyamat eredményei alapján egyes pályázatok esetében a támogatási megállapodás megkötése további feltételekhez ⁽⁷⁾ köthető. Ezekről a feltételekről a kutatásvezető és a pályázó jogalany az értékelési zárójelentés mellett rendelkezésére bocsátott, kellően részletes dokumentációból értesül.

A támogatás odaítélése megtagadható abban az esetben, ha a pályázó jogalany a támogatás odaítélésére irányuló eljárás időpontjában a költségvetési rendelet 93. cikkének (1) bekezdése (csődeljárás stb.), 94. cikke (hamis információk szolgáltatása stb.) vagy 96. cikke (2) bekezdésének a) pontja (kizárás az EU-költségvetés által finanszírozott szerződésekből és támogatásokból) szerinti helyzetek valamelyikében van. A pályázó jogalany köteles igazolni, hogy nincs a fent felsorolt helyzetek egyikében sem ⁽⁸⁾.

Szükség esetén ekkor kerül sor az etikai kérdések további tisztázására is. E célból az ERCEA az etikai felülvizsgálat folyamatában való részvételre független szakértőket jelöl ki (B. melléklet).

⁽¹⁾ Az ERCEA által a 3.1.7. szakasznak megfelelően összeállított végleges lista alapján.

⁽²⁾ Ezek az adatok magukban foglalhatják a kutatásvezető és a pályázó jogalanyok nevét, valamint a pályázatok címét és rövidített címét.

⁽³⁾ Alvállalkozók és/vagy koordinációs és támogatási cselekvések kedvezményezettjei.

⁽⁴⁾ A kutatásvezetők és/vagy a gazdaintézmények.

⁽⁵⁾ Szükség esetén ideértve az „Ötletek” egyedi programban előírt programbizottsággal lefolytatott konzultációk lezárását is.

⁽⁶⁾ A részvételi szabályok 16. cikkének (4) bekezdése, valamint a hetedik keretprogramból támogatás útján finanszírozott közvetett cselekvések résztvevőinek létezésére, jogállására és működési és pénzügyi képességeire vonatkozó ellenőrzésekről a Bizottság által elfogadott szabályok (C(2007) 2466) alapján.

⁽⁷⁾ Ezek a további feltételek tartalmazhatnak az etikai értékeléssel kapcsolatos követelményeket.

⁽⁸⁾ Költségvetési rendelet 114. cikk.

A támogatási megállapodás előkészítése érdekében folytatott egyeztetések nem érintik a projekt tudományos-műszaki tartalmát. A támogatás odaítélése a pályázó jogalan részére a benyújtott pályázat és a szakmai értékelésen alapuló elbírálás nyomán javasolt finanszírozás alapján történik, azzal a feltétellel, hogy a pályázó jogalannak és a kutatás-vezetőnek ennek érdekében megállapodást kell kötnie egymással.

Ha a kutatásvezetővel és a pályázó jogalannal lehetetlennek bizonyul megállapodni, vagy az esetleg megállapított ésszerű határidőn belül valamelyikük nem írja alá vagy egyikük sem írja alá valamelyik kiegészítő megállapodást, a támogatási megállapodás előkészítésére irányuló eljárás megszüntethető.

A tartaléklistán lévő pályázatok esetében a támogatási megállapodás előkészítése akkor kezdhető meg, amikor nyilvánvalóvá válik, hogy elegendő költségvetés áll rendelkezésre egy vagy több ilyen projekt finanszírozásához. A rendelkezésre álló költségvetés függvényében a támogatási megállapodások előkészítését a végleges listán legelőkelőbbben rangsorolt pályázattal kell megkezdeni, majd a rangsorban lejjebb található pályázatokkal, a rangsorban elfoglalt helyük szerint haladva kell folytatni.

5. MELLÉKLETEK

5.1. A. melléklet: Eljárás a pályázatok papíron történő benyújtásához

Ha a pályázó semmilyen módon nem képes hozzáférni az elektronikus pályázatbenyújtási rendszerhez, és ezt a hozzáférést biztosítani is lehetetlen, akkor kivételes esetekben kérheti az ERCEA-tól annak engedélyezését, hogy pályázatát papíron nyújtsa be. Ez irányú kérelmében világosan ismertetnie kell az eset körülményeit, és kérelmét legalább a pályázati felhívásban megjelölt határidő előtt egy hónappal el kell juttatnia az ERCEA-hoz.

A pályázat papíron történő benyújtásának engedélyezése iránti kérelmet a következő címre kell küldeni:

European Research Council Executive Agency
Head of „Scientific Management Department”
COV2
B-1049 Bruxelles/Brussel
Belgium

Az ERCEA a kérésre a kézhezvételt követő öt munkanapon belül válaszol. Ha az engedélyt megadja, az ERCEA megküldi az érintett pályázónak a papíron történő benyújtáshoz szükséges űrlapokat.

Ha a pályázati felhívás jellegénél fogva a webalapú pályázatbenyújtás általában véve előnytelen, akkor az ERCEA már a pályázati felhívás közzétételkor dönthet úgy, hogy a papíron benyújtott pályázatokat is elfogadja. Erre a lehetőségre már a pályázati felhívásban fel kell hívni a figyelmet, és az ERCEA-nak a pályázat benyújtásához szükséges űrlapokat ilyenkor nyilvánosan rendelkezésre kell bocsátania.

Ha a fentiek szerint – akár különös, akár általános engedély alapján – mód van a papíron történő benyújtásra, akkor a papíron elkészített pályázatokat tartalmazó küldeményeket hagyományos postai úton, futárszolgálat útján vagy személyesen kell eljuttatni a fenti címre. A pályázatok hordozható elektronikus tárolóeszközön (például CD-ROM-on vagy más hasonló elektronikus eszközön), e-mailben vagy telefaxon beküldött változatai az elbírálási folyamatban nem vehetnek részt. A papíron elkészített pályázatokat egyetlen csomag formájában kell benyújtani. Ha a pályázó a már benyújtott pályázatát módosítani kívánja vagy ki kívánja egészíteni, akkor egyértelműen meg kell jelölnie, hogy a pályázat mely részei változtak; a változtatásokat és/vagy kiegészítéseket a pályázati felhívásban megjelölt véghatáridő előtt be kell nyújtani, és ezeknek a változtatásoknak és/vagy kiegészítéseknek eddig az időpontig be kell érkezniük. A pályázati felhívásban megjelölt véghatáridő után beérkező módosítások és kiegészítések nem kerülnek feldolgozásra és elbírálásra.

A postai úton vagy futárszolgálat útján beküldött pályázatok feladásának napjaként a postabélyegző vagy a feladóvévény keltét kell figyelembe venni. A pályázatokat tartalmazó küldeményeket beérkezésükkor az ERCEA ⁽¹⁾ az adminisztratív adatok adatbázisban történő rögzítése és a beérkezés visszaigazolásának lehetővé tétele érdekében felbonthatja.

5.2. B. melléklet: Etikai felülvizsgálati eljárások

Bevezetés

A hetedik keretprogram 6. cikkének és a részvételi szabályok 15. cikkének végrehajtása érdekében az elbírálás folyamata keretében elsőként azonosítani kell a pályázatok által felvetett etikai kérdéseket, majd ezt követően az etikai kérdéseket felvető pályázatokat etikai ellenőrzésnek kell alávetni. Az etikai ellenőrzést szükség esetén etikai felülvizsgálat követheti, melyet azt megelőzően kell lefolytatni, hogy az ERCEA az irányadó szabályok alapján döntene a kiválasztásról. Az etikai ellenőrzést és az etikai felülvizsgálatot (e mellékletben a továbbiakban együtt: etikai felülvizsgálati eljárás) olyan független szakértők végzik, akik az etikai kérdések vizsgálata területén kellő felkészültséggel rendelkeznek.

⁽¹⁾ Vagy az értékelésre irányuló munkafolyamat kapcsán adminisztratív szolgáltatásokat nyújtó alvállalkozó.

Az etikai felülvizsgálati eljárás célja annak biztosítása, hogy az Európai Unió ne nyújtson támogatást olyan kutatásokhoz, amelyek nem felelnek meg az irányadó európai uniós szabályokban megállapított alapvető etikai elveknek, valamint annak ellenőrzése, hogy a kutatás teljesíti-e a hetedik keretprogramra és az „Ötletek” egyedi programra vonatkozó határozatokban megállapított kutatásetikai szabályokat. A folyamat figyelembe veszi és a folyamatban figyelembe kell venni a tudomány és az új technológiák etikai kérdéseit vizsgáló európai csoport által megfogalmazott véleményeket.

A pályázat

Szükség esetén és/vagy amennyiben a pályázati felhívás úgy rendelkezik, a pályázatoknak etikai részt is kell tartalmazniuk, amely:

- a célkitűzéseket, a módszertant és az eredmények potenciális következményeit illetően egyaránt ismerteti a pályázat tárgyát képező kutatás lehetséges etikai vonatkozásait,
- etikai szempontból megindokolja a tervezett kutatási projektet,
- elmagyarázza, hogyan fog történni a munkaprogramban előírt etikai követelmények teljesítése,
- megjelöli, hogy a pályázat hogyan teljesíti a kutatás tervezett helye szerinti országban nemzeti szinten alkalmazandó jogi és etikai követelményeket,
- megjelöli a nemzeti szintű hatóságoktól (például az adatvédelmi hatóságtól vagy a klinikai kísérletek területén hatáskörrel rendelkező hatóságtól) esetleg beszerzendő véleményekre és/vagy jóváhagyásokra irányuló kérelmek benyújtásának időkeretét.

Ebből a célból a pályázóknak ki kell tölteniük a pályázati útmutatóban található „Ethical Issues Table” („Etikai kérdések táblázata”) című táblázatot.

Az ERCEA az etikai felülvizsgálat lefolytatásához esetleg szükséges további információk beszerzése végett a folyamat bármely szakaszában felveheti a kapcsolatot a pályázóval.

Általános eljárási szabályok

Az etikai ellenőrzés eljárásai, az etikai felülvizsgálati bizottságok szervezete

A pályázatok előzetes belső szűrése

Az ERCEA etikai munkacsoportja a finanszírozásra javasolt pályázatokat előzetes szűrésnek veti alá, melynek során azonosítja azokat a pályázatokat, amelyek nem vetnek fel semminemű etikai kérdést, és ennél fogva független szakértők közreműködése nélkül finanszírozásra bocsáthatók. A fennmaradó pályázatokat további etikai vizsgálatoknak kell alávetni. Ez az előzetes szűrés a pályázók által kitöltött „Ethical Issues Table” és a pályázatok tartalmán alapul.

A pályázatok vizsgálata az etikai ellenőrző bizottságban

Azok a pályázatok, amelyekről az előzetes szűrés azt állapította meg, hogy etikai kérdéseket vetnek fel, egy, az etika területén kellő felkészültséggel rendelkező független szakértőkből álló etikai ellenőrző bizottság elé kerülnek.

Az ellenőrző bizottság munkájában részt vevő szakértők megállapítják, hogy melyek azok a pályázatok, amelyek a felmerülő etikai kérdéseket kielégítő módon kezelik, melyek azok, amelyek esetében további megfelelő dokumentumok benyújtására és/vagy nemzeti szintű jóváhagyásra van szükség, és melyek azok, amelyek a felmerülő etikai kérdések jelentősége miatt további figyelmet igényelnek, és etikai felülvizsgálat lefolytatását teszik szükségessé⁽¹⁾.

A szakértők az etikai ellenőrzésnek alávetett pályázatok mindegyikéről saját aláírásukkal ellátott etikai ellenőrzési jelentést készítenek, amely külön fejezetben határozza meg a pályázattal szemben támasztott követelményeket. Ezek a követelmények a későbbiekben szerződéses kötelezettségeké válnak.

A pályázatok vizsgálata az etikai felülvizsgálati bizottságban

Azok a pályázatok, amelyekről az etikai ellenőrzés azt állapította meg, hogy fontos etikai kérdéseket vetnek fel, egy etikai felülvizsgálati bizottság elé kerülnek. Olyan kérdések, mint például az embereken végrehajtott kutatási célú beavatkozások⁽²⁾, az emberi embriókon és az emberi embrionális őssejteken végrehajtott kutatások vagy a főemlősök (az ember kivételével) kutatása, automatikusan kerülnek⁽³⁾ etikai felülvizsgálatra.

Az etikai felülvizsgálati bizottság ellenőrzi a pályázatok által felvetett etikai kérdéseket, és meghatározza azokat az etikai követelményeket, amelyeket az egyes pályázatoknak a finanszírozásra bocsátáshoz etikai szempontból teljesíteniük kell. Az etikai felülvizsgálati bizottság az eljárás e szakaszában azt is megállapíthatja, hogy egy adott pályázat olyan súlyos etikai kérdéseket vet fel, hogy ki kell zárni a finanszírozásból.

Az etikai ellenőrző bizottságok és az etikai felülvizsgálati bizottságok összetétele

Az etikai bizottságok olyan független szakértőkből állnak, akik a különböző érintett szakterületek (jog, szociológia, pszichológia, filozófia és etika, orvostudomány, molekuláris biológia, kémia, fizika, műszaki tudomány, állatorvosi tudomány stb.) széles skáláját lefedik. Az etikai bizottságokban a tudományos és a nem tudományos tevékenységet végző tagok között ésszerű egyensúlynak kell lennie.

⁽¹⁾ A következő szakterületek a DG RTD felelősségi körébe tartoznak, és az ezeket a szakterületeket érintő pályázatok esetében a DG RTD automatikusan hajt végre etikai felülvizsgálatot: emberi embrionális őssejtek, főemlősök (az emberen kívül), emberi beavatkozás.

⁽²⁾ Mint például a klinikai kísérletek, valamint az élő embereken invazív technikákat (pl. szövetminta kivétele) alkalmazó kutatások.

⁽³⁾ Az ezeket a szakterületeket érintő pályázatok esetében a DG RTD automatikusan hajt végre etikai felülvizsgálatot.

Az ERCEA az etikai kérdésekben kellő felkészültséggel rendelkező szakértőket a Bizottság által a hetedik keretprogram céljára azonosított és kiválasztott, valamint a Tudományos Tanács által azonosított szakértők közül választja ki és jelöli ki. A bizottságok összetételének földrajzi szempontból és a nemek közötti egyensúly szempontjából kiegyensúlyozottnak kell lennie, és függ a felülvizsgálat alá vetett pályázatok jellegétől is. Az etikai felülvizsgálati eljárásban részt vevő etikai szakértők kijelölésekor a Bizottság által a független szakértők kijelölése céljából jóváhagyott kijelölésiokmány-mintákat kell alkalmazni.

A bizottságok üléseire a civil társadalom képviselői is meghívhatók.

Az etikai felülvizsgálat

A független szakértők a pályázatokat elsőként általában távoli munkavégzés keretében vizsgálják meg. Ezt követően a pályázatokat egy második szakaszban a már szabályszerűen kijelölt tagokból álló etikai felülvizsgálati bizottság vitatja meg, amely konszenzusos határozathozatalra törekszik.

A bizottság etikai felülvizsgálati jelentést állít össze. Az etikai felülvizsgálati jelentésnek fel kell sorolnia a felmerült etikai kérdéseket, számot kell adnia arról, hogy a kutatásvezető és a kutatócsoport az egyes kérdéseket hogyan kívánja kezelni, és tartalmaznia kell az etikai felülvizsgálati bizottság által megfogalmazott követelményeket és ajánlásokat. A jelentést az etikai felülvizsgálati bizottság munkájában részt vevő szakértők aláírják. Ha a bizottság nem jut konszenzusra, a jelentésnek az etikai felülvizsgálati bizottság munkájában részt vevő szakértők többségi véleményét kell tükröznie.

Az etikai ellenőrzési és az etikai felülvizsgálati jelentés

A kutatásvezető és a pályázó jogalany az etikai felülvizsgálati eljárás eredményeiről az etikai ellenőrzési jelentés vagy az etikai felülvizsgálati jelentés útján értesül, anélkül, hogy az eljárásból tudomást szerezhetne a szakértők kilétéről.

A projekt finanszírozására vonatkozó döntésnek figyelembe kell vennie az etikai felülvizsgálati eljárás eredményeit. Ennek következtében módosulhat a támogatási megállapodás és annak mellékletei, szélsőséges esetben pedig a támogatási megállapodás előkészítésére irányuló eljárás megszüntetésére is sor kerülhet.

Nemzeti jóváhagyás, a helyi etikai bizottság véleménye

Az ERCEA a támogatási megállapodás aláírása előtt meggyőződik arról, hogy a pályázó beszerezte-e a tagállami hatóság megfelelő jóváhagyását és/vagy az illetékes etikai bizottság kedvező véleményét. Ha a tagállami hatóság jóváhagyását és/vagy a helyi etikai bizottság kedvező véleményét a támogatási megállapodás hatálybalépéséig nem sikerül beszerezni, a támogatási megállapodásnak olyan külön kikötést kell tartalmaznia, amelynek értelmében a kutatási tevékenység megkezdése előtt a megfelelő engedélyt vagy véleményt be kell szerezni.

Etikai monitoring és audit

Az etikai ellenőrzés és/vagy etikai felülvizsgálat keretében megvizsgált pályázatok esetében a szakértők dönthetnek úgy, hogy a pályázat végrehajtása etikai monitoringot és auditot igényel. Az etikai monitoringot és auditot etikai kérdésekre szakosodott szakértők végzik, legkorábban a pályázat első pénzügyi jelentéstételi időszakának napján. Az etikai monitoring és audit arra szolgál, hogy segítséget nyújtson a kedvezményezetteknek a munkájuk során felmerülő etikai kérdések kezelésében, valamint az esetleg szükségessé váló kiigazító intézkedések megtételében.

Szélsőséges esetben az etikai monitoring és audit eredményeképpen a szakértők javasolhatják az ERCEA-nak a támogatási megállapodás felmondását. Az etikai monitoring és audit megszervezése és végrehajtása a Bizottság (DG RTD) etikai felülvizsgálattal foglalkozó szervezeti egységének feladata.

Különös eljárási szabályok az emberi embrionális őssejtek felhasználását igénylő kutatási tevékenységek vizsgálatához ⁽¹⁾

Az emberi embrionális őssejtek felhasználását előírányzó pályázatok elbírálása és kiválasztása, valamint az érintett pályázatokra vonatkozó támogatási megállapodások előkészítése során az ERCEA az alábbiak szerint jár el.

Az általános tudományos szempontú szakmai értékelésen alapuló elbírálási eljárást a fenti 3. szakasz szerint végre kell hajtani. A tudományos szempontú szakmai értékelésen alapuló elbírálásban részt vevő független szakértők ezen túlmenően ellenőrzik a következőket is:

- a támogatás az európai alap kutatásban rendelkezésre álló tudományos ismeretek előmozdítása vagy az embereken alkalmazandó diagnosztikai, megelőző vagy terápiás módszerek kidolgozását szolgáló orvostudományi ismeretek bővítése révén fontos kutatási célokat szolgál-e,
- az emberi embrionális őssejtek felhasználása szükséges-e a pályázatban kitűzött tudományos célok teljesítéséhez. A pályázóknak dokumentálniuk kell különösen azt, hogy a pályázat kitűzött céljainak teljesítéséhez nem használhatók fel a rendelkezésre álló, megfelelő, validált alternatívák (különösen a más forrásokból származó vagy más eredetű őssejtek) és/vagy azt, hogy ilyen alternatívák nem állnak rendelkezésre. Ez utóbbi rendelkezést az emberi embrionális őssejtek és más emberi őssejtek összehasonlítására irányuló kutatások esetében nem kell alkalmazni.

⁽¹⁾ A Bizottság 2006. július 24-én kelt nyilatkozatának (HL L 412., 2006.12.30., 42. o.) figyelembevételével.

Az etikai felülvizsgálati eljárás

Az emberi embrionális őssejtek felhasználását előírányzó és finanszírozásra javasolt pályázatok etikai felülvizsgálatát a Bizottság (DG RTD) végzi. A Bizottság által a hetedik keretprogram keretében az emberi embrionális őssejtek felhasználását előírányzó pályázatok kapcsán végzett etikai felülvizsgálat eljárási szabályait a Bizottság által jóváhagyott kijelölési-okmány-minták tartalmazzák.

Nemzeti jóváhagyás, a helyi etikai bizottság véleménye

Az ERCEA a támogatási megállapodás aláírása előtt meggyőződik arról, hogy a pályázó beszerezte-e az illetékes helyi vagy országos szintű tagállami hatóság megfelelő jóváhagyását.

Ha a tagállami hatóság jóváhagyását és/vagy a helyi etikai bizottság kedvező véleményét a projekt tervezett megkezdésének időpontjáig nincs mód beszerezni, a támogatási megállapodás olyan értelmű külön kikötés beillesztésével köthető meg, amely szerint a kutatás megkezdése előtt a megfelelő engedélyt vagy véleményt be kell szerezni.

A támogatási megállapodás előkészítése során figyelembe kell venni az etikai felülvizsgálat eredményeit. Ennek következtében módosulhat a támogatási megállapodásnak a munka leírását tartalmazó része, bizonyos esetekben pedig a támogatási megállapodás előkészítésére irányuló eljárás megszüntetésére is sor kerülhet.

A 2006/972/EK tanácsi határozat ⁽¹⁾ 6. cikkének (9) bekezdésével összhangban az emberi embrionális őssejtek felhasználását előírányzó pályázatok finanszírozásának és elfogadásának jóváhagyásáról az etikai felülvizsgálat elvégzését követően az 1999/468/EK tanácsi határozat 5. és 7. cikke szerint végrehajtott szabályozási bizottsági eljárással születik döntés.

Az ERCEA emellett arra bátorítja az érintett kutatásvezetőket, hogy gondoskodjanak az emberi embrionális őssejtek európai nyilvántartásával (<http://www.hescereg.eu/>) való megfelelő kommunikációról. Ez átláthatóságot biztosít a felhasznált emberi embrionális őssejtvonalak szempontjából, és lehetőséget ad az érintett őssejtvonalak kapcsán rendelkezésre álló információk széles körű terjesztésére.

5.3. C. melléklet: A meghallgatásra meghívott kutatásvezetők utazási és szállásköltségeinek megtérítésére, valamint napidíjaira vonatkozó szabályok ⁽²⁾

1. cikk

(1) Ezeket a szabályokat kell alkalmazni:

- a) az ERCEA által a 3.1.6.1. szakasz alkalmazásában meghallgatásra meghívott személyekre;
- b) az ERCEA által meghallgatásra meghívott fogyatékkal élő személyeket kísérő személyekre.

(2) A kötelezettségvállalásokat engedélyező tisztviselő köteles kifejezetten törekedni annak biztosítására, hogy a meghallgatások lebonyolítása lehetővé tegye a meghallgatásra meghívott személyek számára a legköltséghatékabb utazási lehetőségek igénybevételét.

A kifizetéseket engedélyező tisztviselő köteles különösen alaposan ellenőrizni minden olyan igényt, amely kifejezetten drága repülőjegyek árának visszatérítésére vonatkozik. A tisztviselő jogosult minden szükséges ellenőrzést elvégezni, továbbá kötelezni a meghallgatáson részt vevő személyt az e célból szükséges bizonyítékok benyújtására. A tisztviselő indokolt esetben jogosult a kifizetés összegét a meghallgatáson részt vevő személy kiindulási helye és a meghallgatás helyszíne között szokásos utazási mód rendes díjaiban korlátozni.

(3) Ha a meghallgatásra meghívott fogyatékkal élő személynek a fogyatéka következtében felmerülő költségeit vagy a szóban forgó személyt kísérő személynek a kísért személy fogyatéka következtében felmerülő költségeit figyelembe véve a 3. cikkben előírt térítések egyértelműen elégtelenek, a felmerült költségeket meg kell téríteni akkor, ha azt a felelős engedélyező tisztviselő kéri, és az igazoló dokumentumok bemutatásra kerülnek.

(4) Az ERCEA nem visel felelősséget semmilyen olyan anyagi, nem anyagi vagy fizikai kárért, amely a meghallgatásra meghívott személyeket vagy a meghallgatásra meghívott fogyatékkal élő személyek kísérőit utazásuk vagy a meghallgatás helyszínén való tartózkodásuk során ér, kivéve akkor, ha a károkozás közvetlenül felróható az ERCEA-nak.

Ha a meghallgatásra meghívott személy saját közlekedési eszközét igénybe véve utazik a meghallgatás helyszínére, akkor az általa esetlegesen okozott balesetekért teljes mértékű felelősséget visel.

2. cikk

(1) A meghallgatásra meghívott személy a meghívólevélben megjelölt kiindulási hely (munkahelyi cím vagy lakcím) és a meghallgatás helyszíne között a kérdéses távolságnak legjobban megfelelő utazási mód igénybevétele esetén felmerülő utazási költségeinek megtérítésére jogosult. A kérdéses távolságnak legjobban megfelelő utazási mód 400 km-nél rövidebb utazás (egy irányban, a hivatalos vasúti távolság szerint) esetén általában első osztályú vasúti jegy, 400 km-nél hosszabb utazás esetén általában turistaosztályú repülőjegy igénybevételét jelenti.

Ha a repülőn történő utazás – az esetleges közbelső leszállás nélkül számítva – legalább négy óra menetidejű repülőjáratot is magában foglal, akkor a business osztályú repülőjegy árát kell megtéríteni.

⁽¹⁾ HL L 400., 2006.12.30., 243. o.

⁽²⁾ Az ERCEA az e visszatérítési szabályokban előírt papíralapú űrlapok és eredeti dokumentumok beküldésének lehetővé tétele céljából a későbbiekben elektronikus rendszert hozhat létre.

(2) Magántulajdonú személygépkocsi igénybevétele esetén az első osztályú vasúti jegy árával megegyező összeget kell megtéríteni.

(3) Ha a kérdéses útvonalon nincs vonatközlekedés, akkor magántulajdonú személygépkocsi igénybevétele esetén kilométerenként 0,22 EUR összeget kell megtéríteni.

(4) A kiindulási helyen (illetőleg az indulási repülőtéren) felmerülő taxi- és parkolási költségek nem téríthetők meg.

3. cikk

(1) A meghallgatás időtartamának minden egyes napja után fizetett napidíj összege átalánydíj formájában fedezi a meghallgatás helyszínén felmerülő valamennyi költséget, beleértve különösen az étkezések és a helyi közlekedés (autóbusz, villamos, földalatti, taxi, parkolás, autópályadíjak stb.) költségeit, valamint az utazási és a balesetbiztosítás díjait.

(2) A napidíj összege 92 EUR.

(3) Ha a meghívólevélben megjelölt kiindulási hely és a meghallgatás helyszíne közötti távolság 100 km-nél rövidebb, akkor a napidíj összegét 50 %-kal csökkenteni kell.

(4) Szállásköltség-térítésre is jogosult az a meghallgatásra meghívott személy, akinek a meghallgatás helyszínén egy vagy több éjszakát is el kell töltenie azért, mert a meghallgatás időpontja nem igazodik az igénybe vehető repülőjáratok, illetőleg vonatok menetrendjéhez ⁽¹⁾. A szállásköltség-térítés összege éjszakánként 100 EUR. A figyelembe vett éjszakák száma legfeljebb eggyel lehet nagyobb, mint a meghallgatási napok száma.

(5) Kivételesen további szállásköltség-térítés is fizethető abban az esetben, ha a meghallgatásra meghívott személy a meghallgatás helyszínén eltöltött idő meghosszabbításával csökkenteni képes utazási költségét, és az így adódó megtakarítás meghaladja a további szállásköltség-térítés összegét.

4. cikk

(1) A visszatérítést az ERCEA a meghallgatásra meghívott személy és a meghallgatásra meghívott személy jelenlétének igazolására jogosult ERCEA-tisztviselő által megfelelően kitöltött és aláírt visszatérítési kérelem alapján teljesíti.

A visszatérítési kérelem aláírásával a meghallgatásra meghívott személy büntetőjogi felelőssége tudatában kijelenti, hogy a kérelemben megjelölt utazási költségeket, napidíjakat és/vagy szállásköltség-térítéseket az Európai Unió másik intézménye vagy más szervezet vagy személy ugyanazon utazásra vagy ugyanazon időszakra vonatkozóan nem fogja megfizetni, és a kérelem a valóban felmerült költségeket tükrözi. Szabálytalanság és/vagy hamis nyilatkozattétel esetén a költségvetési rendelet végrehajtási szabályai 265a. cikkének (3) bekezdésében foglalt rendelkezéssel analóg igazgatási természetű szankciókat kell alkalmazni.

(2) Az utazási költség-térítés kifizetéséhez az eredeti igazoló dokumentumokat (jegyeket és számlákat, online rendelés esetén az elektronikus foglalást kinyomtatva és az odaúti szállókártyát) legkésőbb 30 naptári nappal a meghallgatás utolsó napja után be kell nyújtani. A dokumentumokon szerepelnie kell az igénybe vett osztály megjelölésének, az utazás időpontjának és a kifizetett összegnek.

Hacsak a meghallgatásra meghívott személy megfelelő indokolást nem ad, és ezt az indokolást a felelős engedélyező tisztviselő indokolással ellátott határozatban el nem fogadja, az e bekezdésben foglalt rendelkezések teljesítésének elmulasztása esetén az ERCEA mentesül az utazási költség megtérítésével és más díjak és költség-térítések kifizetésével kapcsolatos kötelezettségei alól.

(3) Az ERCEA a meghallgatásra meghívott személyek költségeit a költségvetési rendelet végrehajtási szabályaiban előírt határidőn belül téríti meg.

(4) Az utazási költségeket euróban, szükség szerint a meghallgatás napján érvényes átváltási árfolyam figyelembevételével kell megtéríteni.

(5) A napidíjat és, ha van, a szállásköltség-térítést euróban, a meghallgatás napján érvényes átalánydíjak figyelembevételével kell kifizetni. A napidíj és a szállásköltség-térítés összege a brüsszeli megélhetési költségek változásának megfelelően kiigazítható.

(6) Az utazási költség-térítés, napidíj és szállásköltség-térítés címén kifizetett összegeket egyazon bankszámlára kell átutalni.

⁽¹⁾ A meghallgatásra meghívott személytől általános szabályként nem várható el, hogy a kiindulási helyet, illetőleg a meghallgatás helyszínét 7.00 előtt (vasútállomás vagy más közlekedési mód), illetőleg 8.00 előtt (repülőtér) elhagyja; hogy a meghallgatás helyszínére 21.00 után (repülőtér), illetőleg 22.00 után (vasútállomás vagy más közlekedési mód) érkezzen; valamint hogy a kiindulási helyre 23.00 után (repülőtér, vasútállomás vagy más közlekedési mód) érkezzen vissza.

(7) A felhatalmazás által engedélyezésre jogosult tisztviselő a bemutatott igazoló dokumentumok alapján indokolással ellátott határozat útján engedélyezheti a meghallgatásra meghívott személyeknek olyan költségek visszatérítését, amelyek írásban adott különleges utasítás következtében merültek fel.

5.4. D. melléklet: Biztonsági kérdések kezelése, biztonsági szempontból érzékeny EKT-cselekvések

A. Bevezetés

A biztonság kérdéskörével összefüggő kutatások esetében egyrészt a kutatás tárgyának érzékeny volta, másrészt a képességbeli hiányosságok csökkentésének igénye miatt, az európai polgárok védelmében különleges eljárásokat kell alkalmazni. A biztonsági szempontból érzékenynek tekinthető EKT-cselekvéseket minősítettként ⁽¹⁾ kell kezelni.

Az alábbiakban ezeket az eljárásokat ismertetjük. Ezeket az eljárásokat minden olyan EKT-cselekvéssel összefüggésben alkalmazni kell, amelynek tárgya biztonsági szempontból érzékeny.

B. A minősítés szempontjából megvizsgálandó EKT-cselekvések azonosítása

Biztonsági szempontból érzékeny az az EKT-cselekvés, amellyel kapcsolatban minősített adatok kezelése válhat szükségessé.

„Biztonsági szempontból vizsgálandó” jelzést kap:

- az a pályázat, amelyről a pályázó jelzi, hogy biztonsági szempontból érzékeny természetű,
- az a pályázat, amellyel kapcsolatban az ERCEA által lefolytatott elbírálásban részt vevő szakértők a következő körülmények fennállását észlelik vagy valószínűsítik:
 - a projekt a meglévő információk és jogok körében minősített adatot használ vagy használhat fel,
 - az új információkat és jogokat legalább részben minősített adatok alkotják.

Ha egy pályázat „biztonsági szempontból vizsgálandó” jelzést kapott, akkor a tervezett munka körülményeit az alábbi C. szakaszban körülírt eljárással további vizsgálatnak kell alávetni.

Ha az irányadó pályázati útmutató úgy rendelkezik, a pályázatban szükség szerint meg kell jelölni az EKT-cselekvés végrehajtásához szükséges meglévő információkat és jogokat, valamint a cselekvés által létrehozandó új minősített információkat és jogokat. A minősített adatok (meglévő és/vagy új minősített információk és/vagy jogok) felhasználását vagy létrehozását előírányzó pályázatoknak tartalmazniuk kell egy „biztonsági szempontokra vonatkozó záradékot”, ⁽²⁾ valamint annak mellékleteként egy „biztonsági minősítési útmutatót”. ⁽³⁾

A biztonsági minősítési útmutatónak tartalmaznia kell:

- a meglévő és az új információk és jogok minősítésének szintjét,
- azt, hogy mely információkhoz mely résztvevők fognak hozzáférni.

Csatolni kell továbbá:

- a „létesítménybiztonsági engedélyek” (vagy az azokra vonatkozó kérelmek) egy-egy példányát. A létesítménybiztonsági engedélyek érvényességét a Bizottság Biztonsági Igazgatósága a megfelelő hivatalos csatornán keresztül, az érintett „nemzeti biztonsági hatóság” közreműködésével ellenőrzi,
- az érintett biztonsági hatóságok szabályszerű írásos engedélyét a meglévő minősített információk és jogok felhasználására vonatkozóan.

A biztonsági szempontokra vonatkozó záradék és a biztonsági minősítési útmutató, valamint az ezeket alátámasztó dokumentumok az alábbiakban ismertetendő ellenőrzés során is vizsgálatra kerülnek.

C. A minősítés szempontjából megvizsgálandónak ítélt EKT-cselekvések biztonsági ellenőrzése

A pályázatok tudományos szempontú elbírálása után, az elbírálás eredményei alapján elkészül a pályázatok rangsora. Az ERCEA ennek alapján összeállítja egyrészt a „javasolt pályázatok listáját”, amelyen a finanszírozásra javasolt pályázatok szerepelnek, azaz azok az el nem utasított pályázatok, amelyekhez rendelkezésre áll finanszírozás; az ERCEA emellett egy vagy több „tartaléklistát” is készít.

A biztonsági ellenőrzésnek minden olyan EKT-cselekvést alá kell vetni, amely a javasolt pályázatok listáján vagy valamely tartaléklistán szerepel, és „biztonsági szempontból vizsgálandó” jelzést kapott. Ezt az ellenőrzést egy eseti albizottság, az ún. Biztonsági Ellenőrző Bizottság hajtja végre.

⁽¹⁾ Az eljárási szabályzatának módosításáról szóló, többször módosított, 2001. november 29-i 2001/844/EK, ESZAK, Euratom bizottsági határozat (HL L 317., 2001.12.3., 1. o.) értelmében.

⁽²⁾ A 2001/844/EK, ESZAK, Euratom határozat 27. szakasza értelmében „biztonsági szempontokra vonatkozó záradék”: „az egyedi szerződéses feltételek szerződő hatóság által összeállított jegyzéke, amely szerves részét képezi az EU minősített információhoz való hozzáférést vagy ilyen információ létrehozását magában foglaló minősített szerződésnek, és amely meghatározza a biztonsági követelményeket vagy a minősített szerződés biztonsági védelmet igénylő elemeit”.

⁽³⁾ A 2001/844/EK, ESZAK, Euratom határozat értelmében.

A Biztonsági Ellenőrző Bizottság tagállamonként egy, az adott tagállamot képviselő és a hatáskörrel rendelkező tagállami biztonsági hatóságokkal szoros együttműködésben kiválasztott tagból, valamint – szükség szerint – az érintett program-bizottság(ok) képviselőiből áll oly módon, hogy a bizottságban azok az országok képviseltetik magukat, amelyekhez az érintett pályázatokat benyújtó pályázók tartoznak. A bizottság elnöke a Bizottság képviselője.

A bizottság ellenőrzi, hogy a pályázó valamennyi biztonsági szempontot megfelelő módon figyelembe vette-e. Minden egyes pályázat ellenőrzését a bizottság azon tagja végzi, akinek országához az adott pályázatot benyújtó pályázó tartozik.

A folyamatban az érintett országok képviselői közös álláspontot alakítanak ki arról, hogy a következő három ajánlás közül melyiket fogalmazzák meg:

- *minősítése nem szükséges*: az EKT égisze alatt megkötendő támogatási megállapodás előkészítésére irányuló eljárások megkezdhetők (az előkészítést illetően azonban, ha szükséges, megfogalmazhatók ajánlások),
- *minősítése szükséges*: a bizottság konkrét ajánlásokat fogalmaz meg az EKT égisze alatt megkötendő támogatási megállapodás előkészítéséhez, olyan feltételek formájában, amelyeknek teljesülését a támogatási megállapodásban ki kell kötni. Az EKT-cselekvés ilyenkor a továbbiakban – az EKT-cselekvés által felhasznált/előállított információknak a biztonsági szempontokra vonatkozó záradék és az annak mellékletét képező biztonsági minősítési útmutató tanúsága szerinti legmagasabb minősítési szintjének megfelelő EU-minősítési szinten – minősített cselekvésnek ⁽¹⁾ minősül,
- *a pályázat biztonsági szempontból túlságosan érzékeny ahhoz*, hogy finanszírozásban részesüljön, mert a pályázók nem rendelkeznek a minősített adatok helyes kezeléséhez szükséges tapasztalatokkal, készségekkel és/vagy engedélyekkel. A pályázat ilyenkor elutasítható. Ha így történik, az ERCEA köteles megindokolni az elutasítást, kivéve abban az esetben, ha az indoklás biztonsági szempontból maga is minősítve van.

E közös álláspont alapján meg kell határozni a minősítés szintjét. Ennek alapján az ERCEA a támogatási megállapodás előkészítése és végrehajtása során – az összes érintett nemzeti biztonsági hatósággal együtt – ellenőrzi a minősített adatok helyes kezelésének biztosításához szükséges összes eljárás és cselekvés meglétét.

D. Kiviteli és transzferengedélyek

A pályázat – biztonsági minősítésétől függetlenül – akkor is tekinthető biztonsági szempontból érzékenynek, ha kiviteli vagy transzferengedélyezés alá tartozó anyagok cseréjét irányozza elő.

Ebben az összefüggésben a pályázónak követnie kell a nemzeti és az európai uniós ⁽²⁾ jog irányadó rendelkezéseit. Ha az előirányzott munka elvégzéséhez kiviteli engedélyre (vagy EU-n belüli engedélyre) van szükség, akkor a pályázónak egyértelmű nyilatkozatot kell tennie a kiviteli vagy transzferengedély meglétére vonatkozó követelményről, és másolatban be kell nyújtania a kiviteli vagy transzferengedély (vagy az annak megadására irányuló kérelem) egy példányát.

E. Nemzetközi együttműködés

Harmadik ország ⁽³⁾ jogalanyainak részvételét előirányzó, biztonsági szempontból nem minősített EKT-cselekvésre irányuló pályázatok nem utasíthatók el azon az alapon, hogy biztonsági aggályokat vetnek fel. E szabály alól kizárólag a következő esetben tehető kivétel:

- ha a téma a munkaprogram értelmében nem nyitott a nemzetközi együttműködés előtt: ilyenkor nem fogadható el az a pályázat, amely nemzetközi együttműködést irányoz elő,
- ha a pályázat „biztonsági szempontból vizsgálendő” jelzést kapott: ilyenkor a pályázatot a fentiekben leírt eljárással biztonsági ellenőrzésnek kell alávetni.

⁽¹⁾ A bizalmas adatok kezelésére valamennyi vonatkozó közösségi jogi aktust alkalmazni kell, beleértve az intézmények belső szabályait, köztük a 2001/844/EK, ESZAK, Euratom határozatot is.

⁽²⁾ A Tanács 428/2009/EK rendelete (2009. május 5.) a kettős felhasználású termékek kivitelére, transzferjére, brókertevékenységére és tranzitjára vonatkozó közösségi ellenőrzési rendszer kialakításáról (HL L 134., 2009.5.29., 1. o.).

⁽³⁾ Ebben az összefüggésben „harmadik ország”: olyan nem EU-tagállam ország, amely nem társult országa a hetedik keretprogramnak.